

**PEGASUS HAVA TAşIMACILIĞI
ANONİM şİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**

31 ARALIK 2015 TARİHİ
İTİBARIYLA HAZIRLANAN
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. Yönetim Kurulu'na

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2015 tarihli konsolide bilançosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu, konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetimin Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen konsolide finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, konsolide finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi, risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, konsolide finansal tablolar, Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.'nin ve bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Rapor

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 3 Mart 2016 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Grup'un 1 Ocak – 31 Aralık 2015 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tablolarının, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED**

Gökhan Alpman, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 3 Mart 2016

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE BİLANÇO	1-2
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	4
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	5
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR	6-90
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	6-7
NOT 2 FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	8-30
NOT 3 İŞLETME BİRLEŞMELERİ	31
NOT 4 DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR	32-33
NOT 5 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	33
NOT 6 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	34-36
NOT 7 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	37
NOT 8 DİĞER ALACAK VE BORÇLAR	38
NOT 9 STOKLAR	39
NOT 10 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	39-40
NOT 11 MADDİ DURAN VARLIKLAR	41-43
NOT 12 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	44
NOT 13 KİRALAMA İŞLEMLERİ	44
NOT 14 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	45
NOT 15 BORÇLANMA MALİYETLERİ	45
NOT 16 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR	45-50
NOT 17 TAAHHÜTLER	51-53
NOT 18 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	54-56
NOT 19 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER	57
NOT 20 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	57
NOT 21 SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ	58-59
NOT 22 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	60
NOT 23 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ VE PAZARLAMA GİDERLERİ	61
NOT 24 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	62
NOT 25 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER	62
NOT 26 FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ	63
NOT 27 DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ	64
NOT 28 GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)	65-70
NOT 29 PAY BAŞINA KAZANÇ	71
NOT 30 KUR DEĞİŞİMİNİN ETKİLERİ	71
NOT 31 TÜREV ARAÇLAR	71
NOT 32 FİNANSAL ARAÇLAR	71-73
NOT 33 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	74-84
NOT 34 FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)	85-89
NOT 35 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	89
NOT 36 NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	90
NOT 37 ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	90

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHLİ KONSOLİDE BİLANÇO

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 31 Aralık 2015	Önceki Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 31 Aralık 2014
	Dipnot Referansları		
VARLIKLAR			
Dönen varlıklar		1.833.732.173	1.488.893.568
Nakit ve nakit benzerleri	36	954.974.093	856.890.769
Ticari alacaklar	7	294.629.623	233.180.223
<i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>		-	-
<i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	7	294.629.623	233.180.223
Diğer alacaklar	8	189.515.187	269.353.621
<i>İlişkili taraflardan diğer alacaklar</i>	6	278.844	1.460.792
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>		189.236.343	267.892.829
Türev araçlar	31	2.341.144	6.576.885
Stoklar	9	13.364.708	7.663.964
Peşin ödenmiş giderler	10	347.664.779	106.102.556
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	28	29.034.468	6.934.519
Diğer dönen varlıklar	20	2.208.171	2.191.031
Duran varlıklar		2.264.365.079	2.025.868.636
Diğer alacaklar	8	29.274.800	41.943.524
<i>İlişkili taraflardan diğer alacaklar</i>		-	-
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	8	29.274.800	41.943.524
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	4	20.745.960	2.458.775
Maddi duran varlıklar	11	2.113.308.165	1.931.512.646
Maddi olmayan duran varlıklar	12	14.568.673	11.471.044
Peşin ödenmiş giderler	10	77.827.374	25.081.645
Ertelenmiş vergi varlığı	28	8.640.107	13.401.002
TOPLAM VARLIKLAR		4.098.097.252	3.514.762.204

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHLİ KONSOLİDE BİLANÇO

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 31 Aralık 2015	Önceki Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 31 Aralık 2014
	Dipnot Referansları		
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli yükümlülükler		991.845.572	842.823.377
Kısa vadeli borçlanmalar	32	6.826.527	4.504.480
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	32	201.887.265	162.765.963
Ticari borçlar	7	245.899.093	176.430.240
İlişkili taraflara ticari borçlar	6	1.013.200	85.569
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		244.885.893	176.344.671
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	18	12.636.938	8.641.269
Diğer borçlar	8	12.043.950	13.236.652
İlişkili taraflara diğer borçlar		-	-
İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	8	12.043.950	13.236.652
Türev araçlar	31	178.165.534	182.607.585
Ertelenmiş gelirler	10	300.686.908	264.344.800
Kısa vadeli karşılıklar		29.034.306	30.061.681
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	18	26.058.356	27.240.263
Diğer kısa vadeli karşılıklar	16	2.975.950	2.821.418
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	20	4.665.051	230.707
Uzun vadeli yükümlülükler		1.653.520.051	1.510.778.611
Uzun vadeli borçlanmalar	32	1.206.722.990	1.186.991.297
Türev araçlar	31	-	62.316.092
Ertelenmiş gelirler	10	9.831.545	7.725.108
Uzun vadeli karşılıklar		232.991.886	125.104.840
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	18	10.664.601	6.192.649
Diğer uzun vadeli karşılıklar	16	222.327.285	118.912.191
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	28	203.973.630	128.641.274
ÖZKAYNAKLAR		1.452.731.629	1.161.160.216
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		1.455.437.269	1.161.283.251
Ödenmiş sermaye	21	102.272.000	102.272.000
Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren birleşmelerin etkisi		29.504.957	29.504.957
Pay ihraç primleri		455.687.025	455.687.025
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		9.806.631	-
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıp) fonu	27	(3.172.494)	-
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
Yabancı para çevrim farkları	27	406.940.383	258.696.079
Riskten korunma kayıpları	27	(22.138.754)	(58.095.258)
Geçmiş yıllar karları		363.411.817	229.876.620
Net dönem karı		113.125.704	143.341.828
Kontrol gücü olmayan paylar		(2.705.640)	(123.035)
TOPLAM KAYNAKLAR		4.098.097.252	3.514.762.204

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

1 OCAK - 31 ARALIK 2015 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 1 Ocak- 31 Aralık 2015	Önceki Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 1 Ocak- 31 Aralık 2014
Kar veya zarar kısmı	Dipnot Referansları		
Hasılat	22	3.488.271.223	3.081.727.739
Satışların maliyeti (-)	22	(3.057.267.802)	(2.618.267.190)
Brüt kar		431.003.421	463.460.549
Genel yönetim giderleri (-)	23	(104.211.873)	(82.933.933)
Pazarlama giderleri (-)	23	(149.815.601)	(133.117.559)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	24	69.703.759	82.330.954
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	24	(3.144.484)	(5.038.160)
Esas faaliyet karı		243.535.222	324.701.851
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	25	17.619.167	7.426.984
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından paylar	4	2.610.196	1.169.612
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		263.764.585	333.298.447
Finansman gelirleri	26	86.092.003	51.162.355
Finansman giderleri (-)	26	(167.477.218)	(248.786.906)
Vergi öncesi karı		182.379.370	135.673.896
Vergi (gideri)/geliri		(70.515.497)	7.632.694
Dönem vergi gideri	28	(17.908.212)	(3.958.644)
Ertelenmiş vergi (gideri)/geliri	28	(52.607.285)	11.591.338
Dönem karı		111.863.873	143.306.590
Dönem karının dağılımı			
Ana ortaklık payları		113.125.704	143.341.828
Kontrol gücü olmayan paylar		(1.261.831)	(35.238)
		111.863.873	143.306.590
Pay başına kazanç (TL)	29	1,11	1,40
Diğer kapsamlı gelir/(gider):			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	27	(3.965.618)	-
Ertelenmiş vergi geliri	27	793.124	-
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar			
Yabancı para çevrim farkları		146.923.530	(49.187.920)
Nakit akış riskinden korunma kazançları/(kayıpları)	27	44.945.630	(98.021.005)
Ertelenmiş vergi (gideri)/geliri	27	(8.989.126)	19.604.201
Diğer kapsamlı gelir/(gider)		179.707.540	(127.604.724)
Toplam kapsamlı gelir		291.571.413	15.701.866
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı			
Ana ortaklık payları		294.154.018	15.599.011
Kontrol gücü olmayan paylar		(2.582.605)	102.855
		291.571.413	15.701.866

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

1 OCAK - 31 ARALIK 2015 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

				Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler		Birikmiş karlar					
	Ödenmiş sermaye	Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren birleşmelerin etkisi	Pay ihraç primleri	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	Yabancı para çevrim farkları	Riskten korunma kazançları/(kayıpları)	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı/(zararı)	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar
1 Ocak 2014 itibarıyla bakiyeler	102.272.000	29.504.957	455.687.025		308.022.092	20.321.546	-	138.192.795	91.683.825	1.145.684.240	542.845	1.146.227.085
Bağlı ortaklık satış etkisi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(768.735)	(768.735)
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	91.683.825	(91.683.825)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	-	(49.326.013)	(78.416.804)	-	-	143.341.828	15.599.011	102.855	15.701.866
31 Aralık 2014 itibarıyla bakiyeler	102.272.000	29.504.957	455.687.025	-	258.696.079	(58.095.258)	-	229.876.620	143.341.828	1.161.283.251	(123.035)	1.161.160.216

1 Ocak 2015 itibarıyla bakiyeler	102.272.000	29.504.957	455.687.025	-	258.696.079	(58.095.258)	-	229.876.620	143.341.828	1.161.283.251	(123.035)	1.161.160.216
Transferler	-	-	-	-	-	-	9.806.631	133.535.197	(143.341.828)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	(3.172.494)	148.244.304	35.956.504	-	-	113.125.704	294.154.018	(2.582.605)	291.571.413
31 Aralık 2015 itibarıyla bakiyeler	102.272.000	29.504.957	455.687.025	(3.172.494)	406.940.383	(22.138.754)	9.806.631	363.411.817	113.125.704	1.455.437.269	(2.705.640)	1.452.731.629

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

1 OCAK - 31 ARALIK 2015 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 1 Ocak- 31 Aralık 2015	Önceki Dönem (Bağımsız Denetimden Geçmiş) 1 Ocak- 31 Aralık 2014
	Dipnot Referansları		
A. İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI			
Dönem karı		111.863.873	143.306.590
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler			
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	11-12	175.962.021	164.775.794
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin düzeltmeler	18	15.251.259	19.805.708
Şüpheli alacak karşılıkları	7-8	913.951	2.879.389
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	28	70.515.497	(7.632.694)
Faiz ve komisyon gelirleri ve giderleri ile ilgili düzeltmeler	26	(3.697.937)	(15.550.770)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlarla ilgili düzeltmeler	4	(2.610.196)	(1.169.612)
Teslim bakım karşılığı ile ilgili düzeltmeler	16	66.715.999	51.084.087
Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler		(17.576.772)	154.788.617
Dava karşılıkları ile ilgili diğer düzeltmeler	16	850.502	915.056
Bağlı ortaklık satış karı	24	-	(611.235)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler			
Ticari alacaklardaki artış ile ilgili düzeltmeler		(61.963.391)	(42.661.289)
Stoklardaki artış ile ilgili düzeltmeler		(5.700.744)	(3.840.771)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklar, peşin ödenmiş giderler ve diğer varlıklardaki artış ilgili düzeltmeler		(10.500.069)	(198.086.829)
Ticari borçlardaki artış ile ilgili düzeltmeler		69.468.853	9.707.376
Ertelenmiş gelirler, diğer borçlar ve diğer yükümlülüklerdeki artış ile ilgili düzeltmeler		45.542.541	15.920.008
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		455.035.387	293.629.425
Ödenen personel, üst yönetim prim tutarı ve kıdem tazminatı	18	(16.631.564)	(23.011.899)
Ödenen dava karşılıkları	16	(604.402)	(131.655)
Ödenen vergiler	28	(46.942.680)	(10.893.163)
Ödenen ceza ve tazminatlar	16	(31.700)	(7.874.348)
		390.825.041	251.718.360
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI			
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları (*)	11-12	(66.325.604)	(59.627.162)
Uçaklar için ödenen depozitolardan kaynaklanan nakit girişleri / (çıkışları)		(156.318.027)	16.814.155
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		6.983.486	3.601.460
İş ortaklığı alımı için yapılan ödemeler		(11.499.750)	-
Bağlı ortaklık satışına ilişkin nakit girişleri		-	386.545
		(227.159.895)	(38.825.002)
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI			
Finansal kiralama sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(189.667.055)	(239.583.135)
Ödenen faiz ve komisyon		(38.407.383)	(35.807.870)
Alınan faiz		41.421.134	53.681.875
Borçlanmadan kaynaklanan net nakit girişleri		869.726	10.427.441
		(185.783.578)	(211.281.689)
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE			
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/(AZALIŞ) (A+B+C)		(22.118.432)	1.611.669
D. YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ			
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/ (AZALIŞ) (A+B+C+D)		120.201.756	(22.122.571)
E. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	36	856.890.769	877.401.671
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D+E)	36	954.974.093	856.890.769

(*) 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren dönemde 120.616.677 TL'lik maddi ve maddi olmayan duran varlık alımının 54.291.073 TL'lik kısmı finansal kiralama yöntemi ile yapılmıştır (31 Aralık 2014: Finansal kiralama yöntemi ile yapılan maddi ve maddi olmayan duran varlık alımı bulunmamaktadır).

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş. ("Şirket" veya "Pegasus") ve bağlı ortaklıkları (hep birlikte "Grup") düşük maliyet modelini benimsemiş bir havayoludur. Grup, düşük maliyet modeli altında faaliyetlerini sürdürmekte, kolay ulaşılabilir, güvenilir ve yalın hizmetler sunmayı amaçlayan düşük maliyetli havayolu şirketleri uygulamalarını kullanmaktadır. Grup yönetimi, ana uçuş merkezi olan İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'ndan kısa ve orta mesafede yüksek frekanslı uçuşlar ile, iç ve dış hat transit uçuş ağına yer alan iki nokta arası uçuşlar üzerinde odaklanmaktadır. Grup aynı zamanda Adana, Antalya ve İzmir havalimanları uçuş merkezi bağlantılı tarifeli seferler gerçekleştirmektedir. Grup, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 3'ü kendisine ait, 25'i finansal kiralama yoluyla, 39'u ise faaliyet kiralaması yoluyla toplam 67 uçağıyla faaliyetlerini sürdürmektedir (31 Aralık 2014: 55).

Grup yolcu taşıma hizmetine ilave olarak sunmuş olduğu uçak içi ürün satışı, fazla bagaj ücreti, hizmet ücreti, iptal ücreti, havaalanı check-in ücreti ve koltuk seçimi ücreti gibi yan hizmetlerden de gelir elde etmektedir.

Grup ayrıca kargo hizmeti ve farklı alanlarda eğitim hizmetleri vermektedir. Eğitim hizmetlerinin içeriğinde, kabin ekibi eğitimi, uçak tipi eğitimi, tehlikeli madde eğitimi ve uçuş ekibine yönelik yönetim eğitimleri bulunmaktadır.

31 Aralık 2015 ve 2014 itibarıyla, Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıda belirtilmektedir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Esas Holding A.Ş. ("Esas Holding")	%62,92	%62,92
Halka açık kısım	%34,51	%34,51
Sabancı Ailesi Üyeleri	%2,57	%2,57
Toplam	%100,00	%100,00

18-19 Nisan 2013 tarihinde gerçekleşen talep toplama sonrasında, Şirket payları 26 Nisan 2013 tarihinden itibaren Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlamıştır.

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un tam zamanlı çalışan sayısı 4.967 kişidir (31 Aralık 2014: 3.608). Yönetim merkezi Aeropark Yenışehir Mah. Osmanlı Bulvarı No: 11/A Kurtköy-Pendik İstanbul'dur.

Grup'un Bağlı Ortaklıkları

IHY İzmir Havayolları A.Ş.

IHY İzmir Havayolları A.Ş. ("İzair") faaliyetlerine İzmir Adnan Menderes Havalimanı'ndan iç ve dış hat uçuşlar gerçekleştirmek üzere 2006 yılında başlamıştır. İzair, Şirket'e kapasite tedarik edici olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Şirket, 28 Eylül 2010'da İzair'in %72,57 hissesini 18.668.069 TL karşılığında hakim ortağı konumundaki Esas Holding A.Ş.'den ("Esas Holding") satın almıştır. Şirket, İzair'deki hissesini sermaye artırımları yolu ile Haziran 2011'de %96,79'a ve Mart 2012'de de %97,82'ye arttırmıştır. Eylül 2012'de, Şirket İzair'de sahibi bulunduğu hisselerin %46,82'lik kısmını Air Berlin Finance GmbH'ye ("AirBerlin") "AirBerlin Türkiye" anlaşmasının bir parçası olarak satmıştır. Bu kapsamda İzair, özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmeye başlanmıştır. İzair ortakları tarafından 27 Mart 2013 tarihinde kabul edilen ve AirBerlin'in rüçhan haklarını kullanmamaya karar verdiği sermaye artırımları sürecinin esas sözleşme onayıyla tamamlanmasının ardından, İzair'in diğer ortaklarının tümünün rüçhan haklarını kullanmaması ve söz konusu sermaye artışının tamamının Pegasus tarafından yapılması sonucunda, Pegasus'un İzair'deki payı %69,12'ye yükselmiştir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Grup'un Bağlı Ortaklıkları (devamı)

IHY İzmir Havayolları A.Ş.(devamı)

27 Mart 2013 tarihli sermaye artırımı ve İzair ana sözleşme değişiklikleri çerçevesinde Şirket tarafından AirBerlin'e ayrıca bir alım hakkı tanınmıştır. Söz konusu alım hakkı AirBerlin'e İzair'in Tarifeli İşletme Ruhsat tarihi olan 14 Kasım 2013 tarihinden itibaren bir yıl içerisinde İzair'deki pay oranını 27 Mart 2013 tarihli sermaye artırımı öncesindeki seviyeye çıkaracak adette payı Şirket'ten satın alma hakkı vermiştir. Bununla birlikte Şirket ile AirBerlin arasındaki anlaşma gereği AirBerlin'in alım hakkını kullanma kararını bildirim tarihi olan 14 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla, AirBerlin tarafından alım hakkı kullanımına ilişkin bildirimde bulunulmamıştır. Air Berlin ile satış sürecine yönelik görüşmeler 31 Aralık 2015 itibarıyla devam etmektedir.

Grup, bu kapsamda İzair'i bağlı ortaklık olarak sınıflandırarak 1 Nisan 2013 itibarıyla tam konsolidasyon kapsamına almıştır.

Air Manas

Air Manas, 27 Ekim 2006 yılında Kırgızistan'da limited şirket olarak kurulmuş bir şirkettir. Grup 2012 yılı Ağustos ayında Air Manas'ın %49'una ortak olmuştur ve Air Manas'ın kontrolünü devralmıştır. Air Manas'ın kalan hisseleri Kırgızistan vatandaşlarına aittir. Şirket, Air Manas Ana Sözleşmesi'nden doğan hakları uyarınca %49 pay oranı ile Air Manas operasyonlarını yönetme hakkına sahiptir ve bu nedenle Air Manas, 31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla bağlı ortaklık olarak tam konsolidasyon kapsamında değerlendirilmektedir. Grup, Kırgızistan'da Air Manas altında iç hat ve dış hat seferleri düzenlemektedir.

Grup'un Ortak Yönetime Tabi Ortaklıkları ve İştirakleri

Pegasus Uçuş Eğitim Merkezi A.Ş.

Grup, Ekim 2010'da, uçuş simülatörü üretimi ve pazarlaması yapan, Hollanda'da kurulmuş SIM Industries B.V. ile müşterek yönetime tabi ortaklık olarak Pegasus Uçuş Eğitim Merkezi A.Ş.'yi ("PUEM") kurmuştur. PUEM, bir adet Boeing 737-800 "next generation" uçuş simülatörüne sahiptir ve faaliyetlerine Ocak 2011'de İstanbul'da başlamıştır. Grup %49,40 oranı ile sahip olduğu PUEM'i iş ortaklığı olarak özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar altında göstermektedir.

Hitit Bilgisayar Hizmetleri A.Ş.

Hitit Bilgisayar Hizmetleri A.Ş. ("Hitit Bilgisayar") 1994 yılında kurulmuş olup, 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla ilişkili şirketi olan Hitit Yazılım A.Ş. ile birleşmiştir. Şirket'in faaliyet konusu, havayolu ve seyahat şirketleri ile havalimanları için yazılım çözümleri geliştirmek, bunların hizmet olarak sunulması ile ilgili faaliyetleri, işletim servisini ve satışını yapmaktır. Grup, Hitit Bilgisayar'ın %40 hissesini Mart 2015'te satın almış ve iş ortaklığı olarak özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar altında göstermeye başlamıştır.

Finansal Tabloların Onaylanması

31 Aralık 2015 tarihli konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 3 Mart 2016 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

TMS'ye Uygunluk Beyanı

Şirket ve Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıkları, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ("TTK") ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır.

Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyette bulundukları ülkelerin para birimleri cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadırlar.

İlişikteki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TMS") esas alınmıştır.

Ayrıca finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilen finansal enstrümanlar dışında, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

Kullanılan Para Birimi

Şirket'in gelir ve operasyonel maliyetleri incelendiğinde herhangi bir para biriminin açık bir biçimde öne çıkmamasına rağmen, ana operasyonu olan tarifeli uçuş gelirlerinin önemli bir kısmının Avrupa uçuşlarından oluşması, Şirket finansal borçlarında Avro'nun önemli ağırlığı olması ve Şirket yönetiminin, yönetsel karar almasını sağlayan yönetim raporlaması ve bütçesinin Avro para biriminden hazırlanması nedenleri ile Şirket'in fonksiyonel para birimi Avro olarak belirlenmiştir. Şirket ve bağlı ortaklıklarının, Air Manas dışında fonksiyonel para birimi Avro'dur. Air Manas'ın fonksiyonel para birimi ABD Doları'dır.

Grup'un sunum para birimi TL'dir. TMS 21 ("Kur Değişimlerinin Etkileri") kapsamında finansal tablolar fonksiyonel para birimi Avro'dan ve ABD Doları'ndan TL'ye aşağıda belirtilen şekilde çevrilmiştir:

- Aktif ve pasif kalemler, bilanço tarihi itibarıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) alış kurlarıyla çevrilmiştir; 31 Aralık 2015: 1 Avro (€) = 3,1776 TL, 1 ABD Doları (\$) = 2,9076 TL (31 Aralık 2014: 1 Avro (€) = 2,8207 TL, 1 ABD Doları (\$) = 2,3189 TL).
- Gelir ve gider kalemleri ilgili işlem tarihindeki kayıtlı kurlar kullanılarak Avro'dan TL'ye ve TCMB alış kuru ortalamaları kullanılarak ABD Doları'ndan TL'ye çevrilmiştir.

Yukarıda bahsedilen çevrimlerden kaynaklanan çevrim farkı karları veya zararları özsermayenin altında yabancı para çevrim farkları hesabında gösterilmiştir. Şirket'in sermaye hesabı, nominal sermaye tutarı üzerinden gösterilmiş, diğer tüm özsermaye kalemleri tarihi TL değerlerinden tutulup, oluşan tüm farklar yabancı para çevrim farkları hesabında muhasebeleştirilmiştir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Grup, cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlaması açısından önceki dönem finansal tablolarında bazı sınıflamalar yapmıştır. Yapılan sınıflamaların önceki dönem özkaynaklarına ve net dönem karı/(zararına) bir etkisi bulunmamaktadır. Sınıflamaların niteliği, nedeni ve tutarları aşağıda açıklanmıştır:

- Bilançoda daha önce ticari borçlar altında gösterilen 19.956.321 TL, diğer alacaklarla netlenerek raporlanmıştır.

Konsolidasyona İlişkin Esaslar

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla, Şirket'in bağlı ortaklıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

<u>Şirket ünvanı</u>	<u>Ana faaliyet konusu</u>	<u>Grup'un sermayedeki pay oranı</u>		<u>Şirketin ve faaliyetin yeri</u>
		<u>31 Aralık 2015</u>	<u>31 Aralık 2014</u>	
IHY İzmir Havayolları A.Ş. ("İzair")	Havayolu Taşımacılığı	%69	%69	Türkiye
Air Company "Air Manas" LTD ("Air Manas") (*)	Havayolu Taşımacılığı	%49	%49	Kırgızistan

(*) Şirket, Air Manas Ana Sözleşmesinden doğan hakları uyarınca %49 pay oranı ile Air Manas operasyonlarını yönetme hakkına sahiptir ve bu nedenle Air Manas, 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla bağlı ortaklık olarak tam konsolidasyon kapsamında değerlendirilmektedir.

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket'in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket'in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması; ve
- getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Şirket'in yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebilecek şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığının değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur:

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Konsolidasyona İlişkin Esaslar (devamı)

- Şirket’in sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Şirket ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar; ve
- Şirket’in karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Şirket’in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup’un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Grup’un Mevcut Bağlı Ortaklığının Sermaye Payındaki Değişiklikler

Grup’un bağlı ortaklıklarındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Grup’un payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Grup’un payı olarak muhasebeleştirilir.

Grup’un bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Diğer kapsamlı gelir içinde bağlı ortaklık ile ilgili önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Şirket’in ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır. Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm* standardı kapsamında belirlenen başlangıç muhasebeleştirmesinde gerçeğe uygun değer olarak ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir iştirak ya da müşterek olarak kontrol edilen bir işletmedeki yatırımın başlangıç muhasebeleştirmesindeki maliyet bedeli olarak kabul edilir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

İştirakler ve İş Ortaklıklarındaki Paylar

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla iştirak ve iş ortaklıkları ile ortaklık oranları gösterilmiştir:

<u>Şirket ünvanı</u>	<u>Ana faaliyet konusu</u>	<u>Grup'un sermayedeki pay oranı</u>		<u>Şirketin ve faaliyetin yeri</u>
		<u>31 Aralık 2015</u>	<u>31 Aralık 2014</u>	
Pegasus Uçuş Eğitim Merkezi A.Ş. ("PUEM")	Simulatörle Eğitim	%49	%49	Türkiye
Hitit Bilgisayar Hizmetleri A.Ş. ("Hitit Bilgisayar") (*)	Bilişim Sistemleri Çözümleri	%40	-	Türkiye

(*) Grup, ulaştırma sektörüne yönelik bilişim sistemleri çözümleri sağlayan Hitit Bilgisayar Hizmetleri A.Ş. sermayesinin %40 'ını temsil eden hisselerini 26 Mart 2015 tarihinde satın almıştır.

İştirak Grup'un önemli derecede etkide bulunduğu işletmedir. Önemli derecede etkinlik, bir işletmenin finansal ve operasyonel politikalarına ilişkin kararlarına münferiden veya müştereken kontrol yetkisi olmaksızın katılma gücünün olmasıdır.

İş ortaklığı, bir düzenlemede müşterek kontrolü olan tarafların, ortak düzenlemedeki net varlıklara ilişkin haklarının olduğu ortak bir girişimdir. Müşterek kontrol, bir ekonomik faaliyet üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrolün, ilgili faaliyetlere ilişkin kararların, kontrolü paylaşan tarafların oy birliği ile mutabakatını gerektirdiği durumlarda var olduğu kabul edilir.

Ekteki finansal tablolarda iştiraklerin veya iş ortaklıklarının faaliyet sonuçları ile varlık ve yükümlülükleri, TFRS 5 standardı uyarınca satılmak üzere elde tutulan varlık olarak muhasebeleştirilenler dışında, özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir. Özkaynak yöntemine göre konsolide bilançoda iştirakler veya iş ortaklıkları, maliyet bedelinin iştirakin veya iş ortaklığının net varlıklarındaki alım sonrası dönemde oluşan değişimdeki Grup'un payı kadar düzeltilmesi sonucu bulunan tutardan, iştirakte veya iş ortaklığında oluşan herhangi bir değer düşüklüğünün düşülmesi neticesinde elde edilen tutar üzerinden gösterilir. İştirakin veya iş ortaklığının, Grup'un iştirakteki veya iş ortaklığındaki payını (özünde Grup'un iştirakteki veya iş ortaklığındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan herhangi bir uzun vadeli yatırımı da içeren) aşan zararları kayıtlara alınmaz. İlave zarar ayrılması ancak Grup'un yasal veya zımni kabulden doğan yükümlülüğe maruz kalmış olması ya da iştirak veya iş ortaklığı adına ödemeler yapmış olması halinde söz konusudur.

Grup şirketlerinden biri ile Grup'un bir iştiraki arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan kar ve zararlar, Grup'un ilgili iştirakteki veya iş ortaklığındaki payı oranında elimine edilir.

2.2 Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde, hem de gelecek dönemlerde ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup'un cari yıl içerisinde muhasebe tahminlerinde tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Grup, cari dönem içerisinde muhasebe tahminlerinde herhangi bir değişiklik yapmamıştır.

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları

(a) Konsolide finansal tablolarda raporlanan tutarları ve dipnotları etkileyen TMS'de yapılan değişiklikler

Bulunmamaktadır.

(b) 2015 yılından itibaren geçerli olup, Grup'un konsolide finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

TMS 19 (Değişiklikler)	Çalışanlara Sağlanan Faydalar ¹
2010-2012 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	TFRS 2, TFRS 3, TFRS 8, TFRS 13, TMS 16 ve TMS 38, TMS 24 ¹
2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	TFRS 1, TFRS 3, TFRS 13, TMS 40 ¹

¹ 30 Haziran 2014 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

(c) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Grup henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

TFRS 9	Finansal Araçlar
TFRS 9 ve TFRS 7 (Değişiklikler)	TFRS 9 ve Geçiş Açıklamaları için Zorunlu Yürürlük Tarihi
TMS 16 ve TMS 38 (Değişiklikler)	Amortisman ve İtfa Payları İçin Uygulanabilir Olan Yöntemlerin Açıklanması ¹
TMS 16 ve TMS 41 (Değişiklikler) ile TMS 1, TMS 17, TMS 23, TMS 36 ve TMS 40 (Değişiklikler)	Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler ¹
TFRS 11 ve TFRS 1 (Değişiklikler)	Müşterek Faaliyetlerde Edinilen Payların Muhasebeleştirilmesi ¹
2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	TFRS 1 ²
TMS 1 (Değişiklikler)	Açıklama Hükümleri ²
2012-2014 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	TFRS 5, TFRS 7, TMS 34, TMS 19 ²
TMS 27 (Değişiklikler)	Bireysel Finansal Tablolarda Özkaynak Yöntemi ²
TFRS 10 ve TMS 28 (Değişiklikler)	Yatırımcı ile İştirak veya İş Ortaklığı Arasındaki Varlık Satışları veya Ayni Sermaye Katkıları ²
TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28 (Değişiklikler)	Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon İstisnalarının Uygulanması ²
TFRS 14	Düzenlemeye Dayalı Erteleme Hesapları ²

¹ 31 Aralık 2015 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

² 1 Ocak 2016 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

Grup, standartların finansal durum ve performansı üzerinde etkilerini değerlendirmektedir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

İlişkili Taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,

- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Hasılat

Grup, iç ve dış hat uçuş operasyonları üzerinden gelir elde etmektedir. Gelirler, alınan veya alınacak olan bedelin gerçeğe uygun değeri ile ölçülür ve işin normal akışı içinde mal ve hizmet satışına ilişkin indirimler ve satış ile ilgili vergiler düşüldükten sonra kalan alacak tutarını ifade eder. Gelirler aşağıdaki gibi muhasebeleştirilmektedir:

- Tarifeli yolcu taşıma ve charter gelirleri taşıma hizmeti gerçekleştirildiği zaman gelir olarak kaydedilmektedir. Satılan ancak bilanço tarihi itibarıyla henüz kullanılmayan biletler, yolcu uçuş yükümlülüğü olarak kaydedilmektedir.
- Yan gelirler, kargo gelirleri ve eğitim gelirleri ilgili hizmet verildiğinde gelir olarak kaydedilir.
- Yolcu hizmet ücreti, satış hizmetini gerçekleştirmek amacıyla bilet fiyatı üzerine eklenen bir ücrettir. Yolcu hizmet ücreti, bilet satıldığı anda gelir olarak kaydedilmekte ve iadesi mümkün olmamaktadır.

Grup aynı zamanda faiz geliri elde etmektedir. Faiz gelirleri etkin faiz oranı üzerinden hesaplanarak tahakkuk esasına göre kaydedilmektedir.

Pegasus Kart ve Pegasus Plus Sadakat Programı

Pegasus Kart

Şirket, 2008 yılında, Pegasus Kart adı altında bir banka ile müşteri sadakat programı başlatmıştır. Pegasus Kart sahipleri Pegasus Kart ile yaptıkları bilet ve bilet dışı alımlardan “Uçuş Puanı” kazanmaktadırlar.

Uçuş puanları bilet alımı yolu ile kazanıldığında, Pegasus tarafından uçuş puanı verilmekte olup, kazanılan uçuş puanları satış işleminin ayrı bir parçası olarak tanımlanıp gerçeğe uygun değeri ile gösterilmektedir. Başlangıçta “Uçuş puanlarından kaynaklanan uçuş yükümlülükleri” olarak kaydedilen puanlar, kullanıldıkça gelir olarak kaydedilmektedir. 1 Uçuş Puanı = 1 TL değerinde olduğu için puanların nominal değeri gerçeğe uygun değerlerini yansıtmaktadır. Uçuş Puanları, bilet ücretini öderken minimum 5 TL olarak kullanılabilir.

Uçuş puanları bilet harici alımlardan kazanıldığında ise, ilgili puanların maliyeti banka tarafından Grup’a ödenmesi sureti ile fonlanmaktadır. Grup elde ettiği bu geliri ertelemekte ve “Uçuş puanlarından kaynaklanan uçuş yükümlülükleri” olarak kaydedip kullanıldıkça kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirmektedir. Uçuş puanları, iki yıl için geçerli olup ikinci takvim yılının son gününde geçerliliğini yitirmektedir. Kullanılmamış uçuş puanları istatistiki kullanım oranlarına göre gelir kaydedilmektedirler.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Pegasus Kart ve Pegasus Plus Sadakat Programı (devamı)

Pegasus Plus Sadakat Programı

Grup, 2011 yılında Pegasus kart ile bağlantılı olarak Pegasus Plus adında yeni bir sadakat programı başlatmıştır. Uçuş için bilet alınması ya da fazla bagaj, koltuk seçimi ve uçak içi yemek siparişi gibi yan ürünlerin satın alınması ile ödenen bedelin %2'si oranında uçuş puanı kazanılmaktadır. 1 Uçuş Puanı = 1 TL değerinde olduğu için puanların nominal değeri gerçeğe uygun değerlerini yansıtmaktadır. Uçuş Puanları, bilet ücretini öderken minimum 5 TL olarak kullanılabilir. Başlangıçta "Uçuş puanlarından kaynaklanan uçuş yükümlülükleri" olarak kaydedilen puanlar, kullanıldıkça gelir olarak kaydedilmektedir. Uçuş puanları, iki yıl için geçerli olup ikinci takvim yılının son gününde geçerliliğini yitirmektedir. Kullanılmamış uçuş puanları istatistiki kullanım oranlarına göre gelir kaydedilmektedirler.

Stoklar

Stoklar; sarflar, teknik malzeme, ikram satış stokları ve diğer stoklardan oluşmaktadır ve maliyetin ya da net gerçekleştirilebilir değerin düşük olanı ile değerlendirilmektedir.

Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Maddi duran varlıklar hurda değerleri düşüldükten sonra beklenen faydalı ömürlerine göre amortisman tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, hurda değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Grup, edinilen uçakların maliyetini, gövde ve motorların sürekli değişecek parçalarına ve mevcut bakım durumunun hizmet potansiyeline göre dağıtmaktadır. Bu dağıtılan maliyetler, bir sonraki büyük bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan ömrünün düşük olanı üzerinden amortisman tabi tutulmaktadır. Takip eden büyük gövde ve motor bakımları da gerçekleştiğinde aktifleştirilerek, bir sonraki bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan faydalı ömrünün kısa olanı üzerinden amortisman tabi tutulmaktadır.

Önemli değere sahip tüm komponent ve tamir edilebilir yedek parçalar ayrı olarak muhasebeleştirilir ve tahmini faydalı ömürleri üzerinden amortisman tabi tutulur.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanı ile sahip olunan maddi duran varlıklarla aynı şekilde amortisman tabi tutulur.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklardan sınırlı ömre sahip olanlar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak itfa edilir. Beklenen faydalı ömür ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir. Satın alınan maddi olmayan duran varlıklardan sınırsız ömre sahip olanlar maliyet değerlerinden birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler.

Satın alınan ticari markalar ve lisanslar, tarihi maliyetleriyle gösterilir. Ticari markalar ve lisansların sınırlı faydalı ömürleri bulunmaktadır ve maliyet değerlerinden birikmiş amortismanlar düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Satın alınan ticari markalar ve lisanslar, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yönetimi kullanılarak itfa edilir. İzair markasının beklenen faydalı ömrü 20 yıl, satın alınan bilgisayar yazılımlarının ise 5 yıldır.

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Finansal Olmayan Varlıklarda Değer Düşüklüğü

İtfaya tabi olan varlıklar için defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

Grup, değer düşüklüğü testi yapılacak en alt seviye nakit yaratan birim olarak uçak filosunu bir bütün olarak belirlemiştir. Geri kazanılabilir tutarın belirlenmesinde satış maliyetleri düşülmüş ABD Doları bazında gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanı kullanılmaktadır. Uçaklar için net satış fiyatı uluslararası fiyat referans kataloglarında yer alan ikinci el fiyatlara dayanmaktadır.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile direkt ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Yatırımla ilgili kredinin henüz harcanmamış kısmının geçici süre ile finansal yatırımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yatırım geliri aktifleştirmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllarda kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar bulunmaması sebebiyle, 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllarda borçlanma maliyetleri aktifleştirilmemiştir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemlerde kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir.

Bakım ve Onarım Giderleri ve Faaliyet Kiralamasından Doğan Bakım Alacakları

Sahip olunan ya da finansal kiralama yolu ile edinilmiş uçakların büyük bakım ve bazı motor bakımlarına ilişkin olarak gerçekleşen maliyetlerinin muhasebeleştirilmesi maddi duran varlıklara ilişkin muhasebe politikalarında anlatılmıştır.

Grup, faaliyet kiralaması altındaki uçakların büyük bakım masraflarına ilişkin olarak "Bakım rezervi" adı altında aylık ek kira ödemektedir. Bakım rezervi, söz konusu faaliyet kiralaması altındaki uçakların gerçekleşmiş uçuş saatleri ve sefer sayıları üzerinden hesaplanır. Bu rezerv ödemeleri, kira süresi boyunca, aylık bazda, bakım giderleri olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda kaydedilmektedir. Bununla birlikte, Grup kiralama firması adına büyük bakım masraflarına katlandığı durumlarda, bu masraflara ilişkin giderlerinin ödenmesini talep etmekte ve tahsil edilecek zamana kadar, mutabık kalınan bu tutarı faaliyet kiralaması bakım karşılıkları ön ödeme alacakları olarak kaydetmektedir. Bunlar dışında kalan tüm bakım ve onarım maliyetleri oluştukları anda gider olarak kaydedilmektedir.

Teslim Bakım Karşılıkları

Grup, faaliyet kiralaması yolu ile edinilmiş uçaklarına ilişkin olarak uçakların iadesinde ya sözleşmede belirtilen şartlara uymak ya da iade anındaki gövde, motor ve sınırlı ömre sahip parçaların gerçek durumları ile iade şartlarında olması gereken durumları arasındaki farkı kiralama firmasına tazmin etmek durumundadır. Sözleşmede yer alan bu yükümlülük için, kira süresi boyunca, yıl içerisinde gerçekleşen uçuş saati ve sefer sayısına göre gelecekteki tahmini maliyetin bugünkü değeri üzerinden hesaplanan bir bakım karşılığı ayrılmaktadır.

Grup, çeşitli operasyonel kiralama şirketleri ile satın alma hakkını transfer ettiği ve 8 yıllık kira süresi sonunda büyük bakım giderlerini karşılamak zorunda olduğu yeni uçaklarına ilişkin olarak operasyonel kiralama sözleşmeleri yapmıştır. Grup yönetimi, faaliyet kiralaması yolu ile edinilmiş uçaklar için uygulanan muhasebe politikasına paralel olarak, gelecekteki tahmini maliyetin bugünkü değeri üzerinden bir bakım karşılığı hesaplamakta ve kira süresi boyunca aylık olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda bakım gideri olarak muhasebeleştirmektedir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarına da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari Vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, kar veya zarar tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş Vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Dönem Cari ve Ertelenmiş Vergisi

Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet teşviği, işletmenin teşviğin elde edilmesi için gerekli koşulları yerine getireceğine ve teşviğin elde edileceğine dair makul bir güvence olmadan finansal tablolara yansıtılmaz. Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik şekilde kâr veya zarara yansıtılır. Bir finansman aracı olan devlet teşvikleri, finanse ettikleri harcama kalemini netleştirmek amacıyla kâr veya zararda muhasebeleştirilmek yerine, kazanılmamış gelir olarak bilanço ile ilişkilendirilmeli ve ilgili varlıkların ekonomik ömrü boyunca sistematik şekilde kâr veya zarara yansıtılmalıdır. Önceden gerçekleşmiş gider veya zararları karşılamak ya da işletmeye gelecekte herhangi bir maliyet gerektirmeksizin acil finansman desteği sağlamak amacıyla verilen devlet teşvikleri, tahsil edilebilir hale geldiği dönemde kâr ya da zararda muhasebeleştirilir. Devletten piyasa faiz oranından düşük bir oranla alınan kredinin faydası, devlet teşviği olarak kabul edilir. Düşük faiz oranının yarattığı fayda, kredinin başlangıçtaki defter değeri ile elde edilen kazanımlar arasındaki fark olarak ölçülür.

Yatırım Teşviği

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Yatırım Teşvik Programı 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile uygulanmaya başlanmıştır.

Yatırım Teşvik Programı'nın amacı, yatırım yapan şirketler tarafından teşvikli yatırımdan elde edilen kazanç için kurumlar vergisi indirimi sağlamaktır. Bu indirim miktarı toplamının belirlenmesinde Bakanlar Kurulu Kararı'nda belirtilen "yatırıma katkı oranı" kullanılır. Firmaların teşviklerden faydalanabilmesi için teşvik belgesi almış olması şarttır.

Grup, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü'nden 11 adet uçak için teşvik belgeleri almıştır. Buna göre söz konusu 13 adet uçak yatırım bedeli üzerinden %15 "yatırıma katkı oranı" uygulanarak hesaplanacak "yatırıma katkı tutarı"na ulaşıncaya kadar teşvikli yatırımdan elde edilen kazanç indirimli kurumlar vergisi oranı ile vergilendirilecektir. İndirimli kurumlar vergisi oranı ilgili dönemde geçerli olan kurumlar vergisi oranının %50'sidir (ör: %20 yerine %10). Grup, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Kurumlar Vergisi matrahı oluşması sebebiyle yukarıda belirtilen "katkı tutarı" ile ilgili tutarı finansal tablolara yansıtmıştır (Not 14).

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Kıdem Tazminatları

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı (TMS 19) uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar, önemlilik arz ettikleri dönemlerde diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir.

Personel Prim Karşılığı

Grup, cari dönem performansını dikkate alan bir yöntemle dayanarak hesaplanan personel prim karşılığını yükümlülük ve gider olarak kaydetmektedir. Grup, sözleşmeye bağlı bir zorunluluk ya da zımni bir yükümlülük yaratan geçmiş bir uygulamanın olduğu durumlarda karşılık ayırmaktadır.

Üst Yönetim Prim Karşılığı

Grup, bütçe fiili gerçekleşme performansını dikkate alan bir yöntemle dayanarak hesaplanan üst yönetim primi planını yükümlülük ve gider olarak kaydetmektedir. Grup, sözleşmeye bağlı bir zorunluluk ya da zımni bir yükümlülük yaratan geçmiş bir uygulamanın olduğu durumlarda karşılık ayırmaktadır.

Kur Değişiminin Etkileri

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur.

Grup’un iş yapısının doğal sonucu olarak, fonksiyonel para birim dışındaki para birimlerinde gerçekleştirmiş olduğu işlemler bulunmaktadır. Grup işletmeleri finansal tablolarını hazırlarken fonksiyonel para birimi dışındaki para cinsinden gerçekleşen işlemleri, işlem tarihindeki kurları esas almak suretiyle kaydetmektedir. Bilançoda yer alan döviz endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak çevrilmiştir. Kur farkları oluştukları dönemde gelir ya da gider olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilirler.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kiralama - Kiracı Durumunda Grup

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir.

Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğündeki azalışı sağlayan ana para ödemesi olarak ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan ana para bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler, kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Finansal Varlıklar

Finansal yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınan finansal varlıklar haricinde, gerçeğe uygun piyasa değerinden alım işlemiyle doğrudan ilişkilendirilebilen harcamalar düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden muhasebeleştirilir. Yatırımlar, yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar, vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar, satılmaya hazır finansal varlıklar ve kredi ve alacaklar olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, finansal varlığın elde edilme amacına ve özelliğine bağlı olarak, ilk kayda alma sırasında belirlenmektedir.

Etkin Faiz Yöntemi

Etkin faiz yöntemi, finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamının, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanmak suretiyle hesaplanmaktadır.

Krediler ve Alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir. Faiz geliri, reeskont etkisinin önemli olmadığı durumlar haricinde etkin faiz oranı yöntemine göre hesaplanarak kayıtlara alınır.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Varlıklar (devamı)

Finansal Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Nakit ve Nakit Benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Grup'un nakit ve nakit benzerleri 'Krediler ve Alacaklar' kategorisinde sınıflandırılmaktadır.

Finansal Yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Yükümlülükler (devamı)

Diğer Finansal Yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir.

Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Grup, diğer finansal yükümlülüğünü oluşturan sözleşmeden doğan sorumluluklarını yerine getirmesi, sözleşmenin iptal olması veya süresinin dolması durumunda söz konusu yükümlülüğünü bilanço dışı bırakır. Bilanço dışı bırakılan finansal yükümlülüğün defter değeri ile ödenen tutar veya oluşan yeni finansal yükümlülük arasındaki fark kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Türev Finansal Araçlar ve Finansal Riskten Korunma Muhasebesi

Türev finansal araçlar ilk kayıt anında türev sözleşmesinin imzalandığı tarihteki piyasa değeri ile kaydedilir ve bunu müteakip piyasa değeriyle yeniden değerlendirilir. Riskten korunma muhasebesi için yeterli şartları sağlamayan türev araçların rayiç değerlerindeki artış veya azalıştan kaynaklanan kazanç veya kayıplar doğrudan kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilir. Rayiç değerler mümkün olduğunca aktif piyasalardaki geçerli piyasa fiyatlarından, yoksa iskonto edilmiş nakit akımları ve opsiyon fiyatlama modellerinden uygun olanı ile belirlenir. Rayiç değeri pozitif olan türevler varlık olarak, rayiç değeri negatif olan türevler ise yükümlülük olarak bilançoda taşınırlar.

Grup, yabancı para bazlı varlık ve yükümlükleri ve Avro dışı para birimlerinden gerçekleşen işlemler nedeni ile yabancı para riskine maruz kalmaktadır. Bu riske karşın, Grup belirlenmiş vadelerde belirli tutarda Avro ödeme ve karşılığında belirli tutarda yabancı para (özellikle ABD Doları) alma amacı ile sermaye piyasalarında vadeli işlem anlaşmaları yapmaktadır. Benzer şekilde Grup, hem yabancı para hem de akaryakıt riskini karşılamak amacıyla, fon fazlası oluşturan para birimleri karşılığında belirli vadelerde ABD Doları veya ham petrol (brent oil) alma amacı ile vadeli seçimli opsiyon anlaşmaları yapmaktadır. Grup'un risk yönetim politikalarına göre riskten korunma amaçlı girilen söz konusu vadeli işlemler ile vadeli seçimli opsiyon anlaşmalarının, TMS 39'a (Finansal Araçların Değerlenmesi) göre riskten korunma muhasebesi için yeterli şartları sağlayan kısmının rayiç değerleri arasında oluşan değişimleri diğer kapsamlı kar veya zarar tablosunda, sağlamayan kısmının rayiç değerleri arasında oluşan değişimleri ise kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Türev Finansal Araçlar ve Finansal Riskten Korunma Muhasebesi (devamı)

Grup, içinde bulunduğu sektör ve faaliyetlerinin doğası gereği, faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan finansal risklerden etkilenebilmektedir. Faiz oranı riskinin en önemli kaynağı finansal kiralama borçlarıdır. Grup'un politikası, bazı değişken faiz oranlı borçlarını, türev finansal araçlar kullanılarak, sabit faiz oranlı borçlara dönüştürmektir. Bu amaçla edinilen türev finansal araçlar riskten korunma muhasebesine konu edilmemekte ve ilgili finansal araçlardan kaynaklanan gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararları doğrudan kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

ABD Doları bazlı yakıt maliyeti Grup'un önemli bir maliyet unsurunu oluşturmaktadır. Grup, belirlenmiş fiyatlardan jet yakıtı ve ham petrol (brent oil) vadeli alım sözleşmeleri yapmaktadır. Bu alım sözleşmeleri 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla riskten korunma muhasebesi için yeterli şartları taşıdığından nakit akımı riskinden korunma amaçlı olarak muhasebeleştirilmektedir.

Nakit akım riskinden korunma işlemleri dahilindeki Brent, Jet Yakıtı'na ikame bir ürün olup, iki emtia arasındaki korelasyon geçmiş istatistik ile belirlenmiştir. 2010-2015 yılları arasında Brent ve Jet Yakıtı arasındaki korelasyon değeri olan %96'lık oran aynı zamanda etkinlik oranı olarak kullanılmıştır. Grup'un, direkt fiziki ihtiyacı olarak kullanmakta olduğu Jet Yakıtı'na karşılık yapılan vadeli alım sözleşmelerinin etkinlik oranı %100 olarak değerlendirilmiştir. Etkin oran dışında kalan tutar, finansal tablolarda önemlilik arz ettiği dönemlerde, ilgili dönem kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Finansal riskten korunma ilişkisinin başlangıcında, Grup finansal riskten korunma aracı ile finansal riskten korunma konusu kalem arasında ilişkiyi ve risk yönetimi amaçları ve riskten korunma işlemi stratejisini dökümanete etmektedir. Bunun yanı sıra, Grup işlemin başlangıcında ve devam eden süreçte finansal riskten korunma işleminin etkinliğini dökümanete etmektedir.

Daha önceden diğer kapsamlı gelir içerisinde kayda alınmış olan tutarlar finansal riskten korunma kalemin kar veya zarar tablosunu etkilediği dönemde ve kar veya zarar tablosunda aynı hesap kalemi içerisinde kayda alınırlar.

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir. İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynakta yer vermeye devam edilir. Finansal riskten korunma işlem gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Grup, aktif bir piyasası olmayan finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini piyasa verilerinden yararlanarak muvazaasız benzer işlemlerin kullanılması, benzer enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinin referans alınması ve indirgenmiş nakit akım analizlerini kullanarak hesaplamaktadır (Not 34).

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşletme Birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, edinen işletme tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve edinen işletme tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın alıma ilişkin maliyetler genellikle oluştukları anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 *Gelir Vergisi* ve TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup’un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da özkaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları* standardı uyarınca muhasebeleştirilir ve
- TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler* standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) TFRS 5’de belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Hissedar paylarını temsil eden ve sahiplerine tasfiye durumunda işletmenin net varlıklarının belli bir oranda pay hakkını veren kontrol gücü olmayan paylar, ilk olarak ya gerçeğe uygun değerleri üzerinden ya da satın alınan işletmenin tanımlanabilir net varlıklarının kontrol gücü olmayan paylar oranında muhasebeleştirilen tutarları üzerinden ölçülür. Ölçüm esası, her bir işleme göre belirlenir. Diğer kontrol gücü olmayan pay türleri gerçeğe uygun değere göre ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir başka TMS standardında belirtilen yöntemler uyarınca ölçülür.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşletme Birleşmeleri (devamı)

Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştirdiği geçici tutarları düzeltebildiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir. Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Varlık ya da borç olarak sınıflandırılan koşullu bedelin Finansal araç niteliğinde olması ve TMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm* standardı kapsamında bulunması durumunda, söz konusu koşullu bedel gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve değişiklikten kaynaklanan kazanç ya da kayıp, kâr veya zararda ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. TMS 39 kapsamında olmayanlar ise, TMS 37 *Karşılıklar* veya diğer uygun TMS'ler uyarınca muhasebeleştirilir.

Aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde Grup'un satın alınan işletmede önceden sahip olduğu özkaynak payı gerçeğe uygun değere getirmek için satın alım tarihinde (yani Grup'un kontrolü ele aldığı tarihte) yeniden ölçülür ve varsa, ortaya çıkan kazanç/zarar kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Satın alım tarihi öncesinde diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen satın alınan işletmenin payından kaynaklanan tutarlar, söz konusu payların elden çıkarıldığı varsayımı altında kar/zarara aktarılır.

İşletme birleşmesi ile ilgili satın alma muhasebesinin birleşmenin gerçekleştiği raporlama tarihinin sonunda tamamlanamadığı durumlarda, Grup muhasebeleştirme işleminin tamamlanamadığı kalemler için geçici tutarlar raporlar. Bu geçici raporlanan tutarlar, ölçüm döneminde düzeltilir ya da satın alım tarihinde muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde etkisi olabilecek ve bu tarihte ortaya çıkan olaylar ve durumlar ile ilgili olarak elde edilen yeni bilgileri yansıtmak amacıyla fazladan varlık veya yükümlülük muhasebeleştirilir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Şerefiye

Satın alım işleminde oluşan şerefiye tutarı, varsa, değer düşüklüğü karşılıkları düşüldükten sonra satın alım tarihindeki maliyet değeriyle değerlendirilir.

Değer düşüklüğü testi için, şerefiye Grup'un birleşmenin getirdiği sinerjiden fayda sağlamayı bekleyen nakit üreten birimlerine (ya da nakit üreten birim gruplarına) dağıtılır.

Şerefiyenin tahsis edildiği nakit üreten birimi, her yıl değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Birimin değer düşüklüğüne uğradığını gösteren belirtilerin olması durumunda ise değer düşüklüğü testi daha sık yapılır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarı defter değerinden düşük ise, değer düşüklüğü karşılığı ilk olarak birime tahsis edilen şerefiyeden ayrılır, ardından birim içindeki varlıkların defter değeri düşürülür. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı, doğrudan konsolide kar veya zarar içinde muhasebeleştirilir. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

İlgili nakit üreten birimin satışı sırasında, şerefiye için belirlenen tutar, satış işleminde kar/zararın hesaplamasına dahil edilir.

Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; Grup'un karına ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Düzeltme gerektirmeyen olaylar, finansal tablolara ilişkin dipnotlarda açıklanır.

Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Varlıklar

Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalini tespit amacıyla devamlı olarak gözden geçirilirler. Şarta bağlı yükümlülüklerle ilişkin olarak, ekonomik fayda içeren kaynakların tutarı hakkında güvenilir bir tahminin yapılamaması durumu haricinde, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale geldiği durumlarda ilgili yükümlülük için karşılık ayrılmaktadır.

Grup, şarta bağlı yükümlülüklerin muhtemel hale geldiği ancak ekonomik fayda içeren kaynakların tutarı hakkında güvenilir tahminin yapılamaması durumunda ilgili yükümlülüğü dipnotlarında göstermektedir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Pay Başına Kazanç

Pay başına kazanç, net karın, yıl boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmaktadır. Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

Nakit Akış Tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları, Grup’un havayolu taşımacılığı faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akışları, Grup’un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akışlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, Grup’un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Hazır değerler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Sermaye ve Temettüleri

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, temettü kararının alındığı dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Tahminleri ve Varsayımlar

Finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, koşullu varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Grup, geleceğe yönelik tahmin ve varsayımlarda bulunmaktadır. Muhasebe tahminleri doğası gereği gerçekleşen sonuçlarla birebir aynı tutarlarda neticelenmeyebilir. Gelecek finansal raporlama döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Maddi Varlıklar ve Uçakların Faydalı Ömürleri ve Hurda Değerleri

Grup, maddi varlıkların üzerinden Not 11’de belirtilen faydalı ömürleri ve hurda değerleri dikkate alarak amortisman ayırmaktadır. Faydalı ömürler ve hurda değerleri belirlenirken Grup, her dönem sonunda gelecek dönemlere ilişkin tahminler ve varsayımlar yapmakta, bu tahmin ve varsayımlar geçmiş dönem tecrübeleri ve iş planları dikkate alınarak yapılmaktadır.

Gelir Vergileri

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TMS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Grup’un gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararları ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler ve gerektiğinde kullanılabilecek vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Grup yönetimi, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla gelecekte yeterli karın oluşabileceği kısmını öngörerek ertelenmiş vergi varlığını kayıtlara almıştır.

Teslim Bakım Karşılıkları

Grup, operasyonel kiralama yolu ile edinilmiş uçaklarına ilişkin olarak uçakların iadesinde ya sözleşmede belirtilen şartlara uymak ya da iade anındaki gövde, motor ve sınırlı ömre sahip parçaların gerçek durumları ile iade şartlarında olması gereken durumları arasındaki farkı kiralama firmasına tazmin etmek durumundadır. Sözleşmede yer alan bu yükümlülük için, kira süresi boyunca, yıl içerisinde gerçekleşen uçuş saati ve sefer sayısına göre gelecekteki tahmini maliyetin bugünkü değeri üzerinden hesaplanan bir bakım karşılığı ayrılmaktadır. İlgili karşılık aynı zamanda, Grup yönetiminin teslim tarihinde gerçekleşecek bakım maliyetleri ve komponentlere ilişkin finansal tazminatları da içermektedir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Tahminleri ve Varsayımlar (devamı)

Dava Karşılıkları

Grup, iş yapısının doğal akışı dahilinde çeşitli davalar, cezalar ve hukuki konulara muhatap olmaktadır. Grup yönetimi, hukuk danışmanlarının da yardımı ile bu ceza ve davalara ve bunların finansal etkilerine ilişkin olarak değerlendirmeler yapmakta ve gerekli gördüğü durumlarda karşılık ayırmaktadır. Grup, 31 Aralık 2015 itibarıyla 2.333.183 TL (31 Aralık 2014: 2.087.083 TL) tutarında karşılık ayırmıştır (Not 16).

Vergi İncelemesi

Şirket'in 2009, 2010, 2011 yılları ve 2012 Ocak ayı hesap ve işlemleri Katma Değer Vergisi açısından Maliye Bakanlığı İnceleme Elemanları tarafından incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda yurt dışından yapılan uçak finansal kiralalamaları Katma Değer Vergisi oranı yönünden eleştiri konusu yapılmıştır ve 30.872.430 TL re'sen Katma Değer Vergisi tarhiyatı ile 46.308.645 TL vergi ziyai cezası kesilmiştir.

Şirket hukuk danışmanlarının, vergi uzmanlarının görüşleri doğrultusunda ve Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından konu ile ilgili farklı mükelleflere verilen değişik dönemler için uygulanan KDV oranlarını teyit eden Katma Değer Vergisi Genel Tebliği ve özetlerdeki açıklamayı da göz önüne alarak ekli konsolide finansal tablolarda incelenmeyen dönemler de dahil olmak üzere herhangi bir karşılık ayrılmamıştır (Not 16).

Şirket'in, 2010 yılı hesap ve işlemleri vergi kanunları yönünden incelenmiş olup; 2013-B-228/3 sayılı Kurumlar Vergisi İnceleme Raporu, 2013-B-228/5 sayılı Kurumlar Vergisi Stopaj İnceleme Raporu ve 2013-B-228/6 sayılı Katma Değer Vergisi Stopaj İnceleme Raporu tebliğ edilmiştir.

Açılan dava neticesinde tarhiyatı öngörülen vergi asılları ile cezaların kaldırılacağı kanaati taşınmaktadır. Bu nedenle, Şirket hukuk danışmanlarının ve vergi uzmanlarının da görüşleri doğrultusunda ekli konsolide finansal tablolarda incelenmeyen dönemler de dahil olmak üzere herhangi bir karşılık ayrılmamıştır (Not 16).

Türev Enstrümanlar Gerçeğe Uygun Değeri ve Diğer Finansal Varlıklar

Aktif bir piyasada işlem görmeyen türev enstrümanların gerçeğe uygun değeri, piyasa oranları ve beklenen getiriler baz alınarak belirlenmektedir. Türev olmayan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerleri, gelecekteki anapara ve faiz nakit akımları baz alınarak belirlenmektedir. Bu nakit akımları rapor tarihi itibarıyla geçerli olan iskonto oranları üzerinden hesaplanmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 3 - İŞLETME BİRLEŞMELERİ

Grup, ulaştırma sektörüne yönelik bilişim sistemleri çözümleri sağlayan Hitit Bilgisayar Hizmetleri A.Ş. sermayesinin %40 'ını temsil eden hisselerini 26 Mart 2015 tarihinde 4.500.000 ABD Doları bedelle satın almıştır. Grup, Hitit Bilgisayarı, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla hazırlanan finansal tablolarda gerçeğe uygun değer üzerinden muhasebeleştirerek diğer işletmelerdeki paylar altında göstermiş, satın alıma konu olan bedelin net bugünkü değeri ile muhasebeleşen tutar arasındaki farkı şerefiye olarak kaydetmiştir. Hisse Devir Sözleşmesi uyarınca Grup, aynı zamanda Hitit Bilgisayar'da devreden pay sahiplerinin elinde bulunan ve Hitit Bilgisayar sermayesinin %10'unu temsil eden ilave (B) Grubu nama yazılı paya ilişkin 1.500.000 ABD Doları mukabilinde bir alım hakkı elde etmiş olup söz konusu alım hakkı 4 Nisan 2016 tarihinde kullanılabilecektir. Alım hakkına konu %10'luk (B) Grubu nama yazılı pay için aynı şartlarla devreden pay sahiplerine de bir satma hakkı tanınmıştır. Bu nedenle söz konusu alım hakkı tutarı diğer işletmelerdeki paylar ve diğer kısa vadeli yükümlülükler altında muhasebeleştirilmiştir.

	Satın alma öncesi taşınan değer	Gerçeğe uygun değer düzeltmesi	Satın alımda kaydedilen değer
Nakit ve nakit benzerleri	2.300.217	-	2.300.217
Ticari alacaklar	4.836.837	-	4.836.837
Diğer dönen varlıklar	514.502	-	514.502
Maddi duran varlıklar	696.766	-	696.766
Maddi olmayan duran varlıklar	3.363.030	19.542.122	22.905.152
Ertelenmiş vergi varlığı	359.494	-	359.494
Diğer duran varlıklar	134.275	-	134.275
Ticari borçlar	(513.610)	-	(513.610)
Kısa vadeli borçlanmalar	(471.309)	-	(471.309)
Diğer kısa vadeli borçlar	(1.295.084)	-	(1.295.084)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	-	(586.264)	(586.264)
Net varlıklar ve yükümlülükler	9.925.118	18.955.858	28.880.976
Alınan şirketin net varlıklarında Grup'un payı (%50)			14.440.488
Net nakit çıkışı			11.499.750
Alım hakkına ait bedel			3.833.250
Alıma konu olan bedelin net bugünkü değeri			15.333.000
Satın alımdan dolayı ortaya çıkan şerefiye			892.512

Satın alma öncesi kayıtlı değerler satın alım öncesindeki TMS'ye göre belirlenen değerlerdir. Maddi olmayan duran varlıklar, yükümlülükler ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri bağımsız değerlendirme kuruluşu raporuna istinaden belirlenmiştir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 4 - DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Özkaynak yöntemine göre değerlendirilen yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İş ortaklıkları		
PUEM	3.413.797	2.458.775
Hitit Bilgisayar	17.332.163	-
	20.745.960	2.458.775

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karları içindeki paylar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
PUEM	611.034	1.169.612
Hitit Bilgisayar (*)	1.999.162	-
Toplam kar	2.610.196	1.169.612

(*) Tutar, Hitit Bilgisayar'ın satın alma tarihi ile 31 Aralık 2015 arasında kalan döneme aittir.

Özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirilen iş ortaklıklarının özet finansal tablo bilgileri aşağıdaki gibidir:

Pegasus Uçuş Eğitim Merkezi A.Ş.

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Dönen varlıklar	1.405.528	1.275.485
Duran varlıklar	16.496.379	15.091.235
Kısa vadeli yükümlülükler	(6.285.656)	(4.918.632)
Uzun vadeli yükümlülükler	(4.705.731)	(6.470.810)
İş ortaklığının net varlıkları	6.910.520	4.977.278
Grup'un iş ortaklığındaki payı	%49,40	%49,40
Grup'un iş ortaklığındaki payının defter değeri	3.413.797	2.458.775

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Hasılat	5.958.749	6.241.622
Dönem Karı	1.236.911	2.367.636
Grup'un pay oranı	%49,40	%49,40
Grup'un iş ortaklığındaki payının defter değeri	611.034	1.169.612

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 4 - DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR (devamı)

Hitit Bilgisayar Hizmetleri A.Ş.

	31 Aralık 2015
Dönen varlıklar	13.861.790
Duran varlıklar	32.891.666
Kısa vadeli yükümlülükler	(5.496.308)
Uzun vadeli yükümlülükler	(158.021)
İş ortaklığının net varlıkları	41.099.127
Grup'un iş ortaklığındaki payı	%40
Şerefiye	892.512
Grup'un iş ortaklığındaki payının defter değeri	17.332.163
	1 Nisan- 31 Aralık 2015
Hasılat	25.351.139
Dönem Karı	4.997.904
Grup'un pay oranı	%40
Grup'un iş ortaklığındaki payının defter değeri (*)	1.999.162

(*) Tutar, Hitit Bilgisayar'ın satınalma tarihi ile 31 Aralık 2015 arasında kalan dönemhe aittir.

NOT 5 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup, tarifeli seferler, charter gelirleri, yan gelirler ve diğer hizmetleri kapsayan hizmetler sunan düşük maliyetli havayolu modelini uygulayan tek bir raporlama birimi olarak yönetilmektedir. Grup'un karar almaya yetkili mercisi Yönetim Kurulu'dur. Kaynak dağılımı kararları tüm uçuş ağı ve tüm uçak filosu baz alınarak yapılmaktadır. Kaynak dağılım kararlarındaki amaç, uçuş ağı içinde yer alan tek bir hatta ya da belirli hatlarda karlılık sağlamak değil, konsolide finansal sonuçları en karlı halde tutmaktır. Tüm diğer varlık ve yükümlülükler Grup'un tek raporlanabilir bölümüyle ilişkilidir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 6 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Esas Holding, Grup'un ana sermayedarı olup kontrol gücüne sahiptir. Grup, sermayedarları ve sermayedarlarının sahip olduğu diğer işletmeler ile çeşitli operasyonel ve finansal ilişkilere sahiptir. İlişkili taraflar ile yapılan işlemlere ilişkin olarak belirlenmiş vadeler bulunmamaktadır. İlişkili taraflar ile gerçekleşen işlemler sonucunda ortaya çıkan alacak ve borçlar genellikle olağan piyasa koşullarında ödenmektedir.

(i) İlişkili Taraf Bakiyeleri:

a) İlişkili taraflardan diğer alacaklar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Diğer ilişkili taraflar:		
Air Berlin Plc & Co Luftverkehrs Kg	278.844	1.159.620
Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. ("Doğan Burda")	-	265.501
PUEM	-	35.671
	278.844	1.460.792

b) İlişkili taraflara ticari borçlar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ana ortak:		
Esas Holding	190.421	-
İş ortaklıkları ve iştirakler:		
Hitit Bilgisayar	595.265	-
PUEM	179.953	-
Diğer ilişkili taraflar:		
Esasburda İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	47.561	85.569
	1.013.200	85.569

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 6 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

(ii) İlişkili Taraflarla Olan Önemli İşlemler:

Esas Holding ile olan başlıca işlemler, Esas Holding'in uçak alımlarında sağlamış olduğu finansal garanti ve buna bağlı olarak ödenen komisyonları içermektedir. Grup, bu komisyonları finansman giderleri altında kaydetmektedir.

Grup aynı zamanda, genel müdürlük binasını Esasburda İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Esasburda")'den kiralamakta ve kira gideri olarak kaydetmektedir.

Grup, Doğan Burda aracılığı ile kiraladığı reklam alanları ile reklam geliri elde etmektedir.

Grup, çağrı merkezi hizmeti sağlayan Callpex Çağrı Merkezi ve Müşteri Hizmetleri A.Ş.'den ("Callpex") çağrı merkezi hizmeti almaktadır. Grup'un Yönetim Kurulu Başkanı, Callpex'te hissedar olarak bulunmaktadır.

Grup, pilotlarının eğitimi amacı ile PUEM'den simülatörle eğitim hizmeti almaktadır.

Grup, ulaştırma sektörüne yönelik bilişim sistemleri çözümleri sağlayan Hitit Bilgisayar'dan yazılım ve yazılım destek hizmetleri almaktadır.

Grup, taraflar arasında yapılan anlaşmaya istinaden Air Berlin Plc & Co Luftverkehrs Kg' nin gerçekleştirdiği bilet satışından uçuş geliri elde etmektedir.

a) İlişkili taraflara yapılan satışlar

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
İş ortaklıkları ve iştirakler:		
PUEM	587.736	525.844
Diğer ilişkili taraflar:		
Air Berlin Plc & Co Luftverkehrs Kg	13.405.547	6.303.888
Doğan Burda	620.799	879.724
	14.614.082	7.709.456

b) İlişkili taraflardan yapılan alımlar

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
İş ortaklıkları ve iştirakler:		
PUEM	5.958.749	6.241.622
Hitit Bilgisayar (*)	6.631.151	-
Diğer ilişkili taraflar:		
Callpex	8.003.409	7.544.340
Esasburda	1.078.178	956.841
RM Arşiv (**)	-	19.476
Diğer	22.897	28.109
	21.694.384	14.790.388

(*) Tutar, Hitit Bilgisayar'ın hisselerinin satın alındığı 26 Mart 2015 ile 31 Aralık 2015 arasındaki döneme aittir.

(**) Şirket ortaklarının RM Arşiv'deki hisselerini elden çıkarmasından dolayı ilişkili taraf listesinden 19 Ağustos 2014 tarihi itibarıyla çıkarılmıştır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 6 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

(ii) İlişkili Taraflarla Olan Önemli İşlemler (devamı):

c) Kira giderleri

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Esasburda	4.389.809	3.090.034
	4.389.809	3.090.034

d) Kefalet komisyonu giderleri

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Esas Holding (Not 26)	12.214.137	13.172.235
	12.214.137	13.172.235

Komisyon giderleri, Grup'un finansal kiralama yoluyla edindiği uçakların finansmanına yönelik olarak Esas Holding tarafından sağlanan teminat nedeniyle oluşmaktadır. Komisyon oranı teminatın %115'i üzerinden %0,575'dir.

(iii) Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Üst düzey yöneticiler, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarında oluşmaktadır. 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla üst düzey yöneticilere ödenen fayda tutarları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Ücret ve diğer kısa vadeli faydalar	7.042.397	6.736.860
Diğer uzun vadeli faydalar	1.496.387	1.176.268
	8.538.784	7.913.128

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 7 - TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

Kısa vadeli ticari alacaklar

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla kısa vadeli ticari alacakların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ticari alacaklar	66.728.316	47.705.241
Kredi kartı alacakları	220.177.025	185.703.124
Gelir tahakkukları	10.899.930	1.633.595
	297.805.271	235.041.960
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(3.175.648)	(1.861.737)
	294.629.623	233.180.223

Ticari alacaklara ilişkin ortalama ödeme vadesi yaklaşık 28 gündür (31 Aralık 2014: 25 gün).

Şüpheli ticari alacak karşılığının 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	1.861.737	1.785.063
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	1.054.427	172.356
Tahsilatlar ve iptal edilen karşılıklar	(140.476)	(80.112)
Yabancı para çevrim farkları	399.960	(15.570)
31 Aralık	3.175.648	1.861.737

Ticari alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar Not 33'te verilmiştir.

Kısa vadeli ticari borçlar

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla kısa vadeli ticari borçların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ticari borçlar	173.295.633	130.439.749
Direkt faaliyet gideri tahakkukları	60.336.067	32.902.644
Diğer gider tahakkukları	11.254.193	13.002.278
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 6)	1.013.200	85.569
	245.899.093	176.430.240

Ticari borçlara ilişkin ortalama ödeme vadesi yaklaşık 28 gündür (31 Aralık 2014: 25 gün).

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 8 - DİĞER ALACAK VE BORÇLAR**Kısa vadeli diğer alacaklar**

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Verilen depozito ve teminatlar (*)	153.497.035	229.422.828
Tedarikçi katkı alacakları	21.213.166	21.961.366
Faaliyet kiralaması bakım karşılıkları ön ödeme alacakları	17.385.918	20.627.169
İlişkili taraflardan alacaklar (Not 6)	278.844	1.460.792
Diğer alacaklar	3.124.524	654.128
Eksi: Şüpheli diğer alacak karşılığı	(5.984.300)	(4.772.662)
	189.515.187	269.353.621

(*) 31 Aralık 2015 itibarıyla verilen depozitolar içerisindeki 134.606.706 TL'lik tutar, türev işlemlerin değerlemeleri ile ilgili olarak bankalara verilen nakdi teminat bedelinden oluşmaktadır (31 Aralık 2014: 214.912.103 TL).

Şüpheli diğer alacak karşılığının 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	4.772.662	1.749.931
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	-	2.707.033
Yabancı para çevrim farkları	1.211.638	315.698
31 Aralık	5.984.300	4.772.662

Uzun vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Tedarikçi katkı alacakları	12.207.736	29.515.070
Verilen depozitolar	17.067.064	12.428.454
	29.274.800	41.943.524

Kısa vadeli diğer borçlar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ödenecek vergiler	9.549.919	7.315.631
Alınan depozitolar	2.494.031	5.921.021
	12.043.950	13.236.652

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 9 - STOKLAR

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla stokların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Sarflar, teknik malzeme ve diğer stoklar	13.101.124	7.408.388
İkram satış stokları	263.584	255.576
	13.364.708	7.663.964

NOT 10 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla peşin ödenmiş giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Uçak alımları için yapılan ön ödemeler	206.989.481	63.915.029
Satıcılara verilen avanslar	93.557.209	13.552.953
Faaliyet kiralama yoluyla alınmış uçaklara ilişkin peşin ödenen kiralalar	29.726.231	14.495.376
Peşin ödenen sigorta giderleri	11.984.253	8.877.202
Peşin ödenen reklam giderleri	1.819.674	2.572.505
Diğer peşin ödenmiş giderler	3.587.931	2.689.491
	347.664.779	106.102.556

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Uçak alımları için yapılan ön ödemeler	62.324.466	23.768.728
Diğer peşin ödenmiş giderler	15.502.908	1.312.917
	77.827.374	25.081.645

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 10 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER (devamı)

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yolcu uçuş yükümlülüğü	272.748.385	242.062.449
İştirak satışından elde edilmiş olan ertelenmiş gelir (*)	16.054.408	14.251.217
Alınan avanslar	8.727.433	6.141.846
Diğer ertelenmiş gelirler	3.156.682	1.889.288
	300.686.908	264.344.800

(*) İştirak satışından elde edilmiş olan ertelenmiş gelir, Air Berlin ile satış sürecinin ve görüşmelerin 31 Aralık 2015 itibarıyla devam etmesi sebebiyle kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilmemiştir.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla yolcu uçuş yükümlülüklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Bilet satışı uçuş yükümlülüğü	187.347.110	175.992.993
Yolcu havaalanı vergi yükümlülüğü	61.623.605	49.951.667
Uçuş puanlarından kaynaklanan uçuş yükümlülükleri	23.777.670	16.117.789
	272.748.385	242.062.449

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Gelecek yıllara ait gelirler	9.831.545	7.725.108
	9.831.545	7.725.108

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2015	Makine ve teçhizatlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Komponentler, yedek motor ve tamir edilebilir yedek parçalar	Sahip olunan ve finansal kiralama yoluyla alınan uçaklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet:								
Açılış	7.016.010	7.310.207	40.779.927	28.184.960	67.289.792	2.392.480.349	1.529.477	2.544.590.722
İlaveler	4.315.880	4.307.344	8.019.777	1.169.276	39.425.695	-	57.583.835	114.821.807
Çıkışlar	(2.618.605)	(1.111.626)	(262.973)	-	(4.212.668)	-	-	(8.205.872)
Transferler	-	-	57.085	4.063.967	-	-	(4.121.052)	-
Yabancı para çevrim farkları	1.033.702	1.131.207	5.590.279	3.861.562	10.409.025	314.177.196	299.239	336.502.210
Kapanış	9.746.987	11.637.132	54.184.095	37.279.765	112.911.844	2.706.657.545	55.291.499	2.987.708.867
Birikmiş amortismanlar:								
Açılış	(1.900.821)	(3.757.948)	(21.909.947)	(12.388.565)	(22.916.369)	(550.204.426)	-	(613.078.076)
Dönem amortismanı	(619.997)	(1.302.371)	(5.214.568)	(4.770.994)	(7.845.030)	(151.974.883)	-	(171.727.843)
Çıkışlar	84.592	813.385	209.283	-	115.126	-	-	1.222.386
Yabancı para çevrim farkları	(148.972)	(440.899)	(3.037.487)	(1.826.292)	(3.284.670)	(82.078.849)	-	(90.817.169)
Kapanış	(2.585.198)	(4.687.833)	(29.952.719)	(18.985.851)	(33.930.943)	(784.258.158)	-	(874.400.702)
Net defter değeri	7.161.789	6.949.299	24.231.376	18.293.914	78.980.901	1.922.399.387	55.291.499	2.113.308.165

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

31 Aralık 2014	Makine ve teçhizatlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Komponentler, yedek motor ve tamir edilebilir yedek parçalar	Sahip olunan ve finansal kiralama yoluyla alınan uçaklar (*)	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet:								
Açılış	2.105.975	7.030.047	36.769.477	21.349.674	43.249.268	2.558.906.229	2.975.003	2.672.385.673
Bağlı ortaklık çıkış etkisi	-	(25.979)	(156.305)	(2.019.006)	-	-	-	(2.201.290)
İlaveler	5.086.495	603.677	5.756.392	1.497.246	31.771.556	3.905.170	7.259.056	55.879.592
Çıkışlar	(2.394)	(25.129)	-	(220.848)	(5.268.857)	(1.872.412)	-	(7.389.640)
Transferler	-	-	-	8.380.021	-	-	(8.380.021)	-
Yabancı para çevrim farkları	(174.066)	(272.409)	(1.589.637)	(802.127)	(2.462.175)	(168.458.638)	(324.561)	(174.083.613)
Kapanış	7.016.010	7.310.207	40.779.927	28.184.960	67.289.792	2.392.480.349	1.529.477	2.544.590.722
Birikmiş amortismanlar:								
Açılış	(1.489.102)	(2.787.977)	(18.403.732)	(10.771.253)	(22.032.241)	(496.273.425)	-	(551.757.730)
Bağlı ortaklık çıkış etkisi	-	25.979	107.628	1.440.192	-	-	-	1.573.799
Dönem amortismanı	(460.865)	(1.122.233)	(4.435.609)	(3.342.061)	(5.582.682)	(146.584.596)	-	(161.528.046)
Çıkışlar	201	573	-	9.204	3.778.202	-	-	3.788.180
Yabancı para çevrim farkları	48.945	125.710	821.766	275.353	920.352	92.653.595	-	94.845.721
Kapanış	(1.900.821)	(3.757.948)	(21.909.947)	(12.388.565)	(22.916.369)	(550.204.426)	-	(613.078.076)
Net defter değeri	5.115.189	3.552.259	18.869.980	15.796.395	44.373.423	1.842.275.923	1.529.477	1.931.512.646

(*) Sahip olunan ve finansal kiralama yoluyla alınan uçaklardaki ilaveler önceki dönemlerde girişi yapılan uçaklara ait aktifleştirilen ilave giderlerden, çıkışlar ise yapılan alım indirimlerinden oluşmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıklara ilişkin faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

	<u>Faydalı ömür</u>
Uçak	23 yıl
Motor ve parçaları	8 yıl
Gövde ve gövde bakımı	7-8 yıl
Komponent ve tamir edilebilir yedek parçalar	3-7 yıl
Makine ve teçhizatlar	7 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	7 yıl
Taşıtlar	5 yıl
Özel maliyetler	5 yıl veya kiralama süresi

Grup, uçakların hurda değerlerini aynı model yeni bir uçağın piyasa değerinin %15'i olacak şekilde belirlemiştir.

Cari dönemde hesaplanan amortisman ve itfa payı giderlerinin satışların maliyeti, genel yönetim giderleri ve pazarlama giderleri olarak dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Dönem amortismanı	171.727.843	161.528.046
Dönem itfa payları (Not 12)	4.234.178	3.247.748
	175.962.021	164.775.794
	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Satışların maliyeti (Not 22)	159.860.939	152.420.637
Genel yönetim giderleri (Not 23)	12.993.134	9.991.976
Pazarlama giderleri (Not 23)	3.107.948	2.363.181
	175.962.021	164.775.794

Grup' un, iptal edilemez finansal kiralama sözleşmeleri ile elde ettiği her bir maddi duran varlık sınıfının net defter değeri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Finansal kiralama yoluyla elde edilen maddi duran varlıkların net defter değeri:		
Uçaklar	1.814.636.037	1.740.465.423
Yapılmakta olan yatırımlar	55.192.910	-

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2015	Marka	Bilgisayar yazılımları	Toplam
Maliyet:			
Açılış	1.988.594	23.204.104	25.192.698
İlaveler	-	5.794.870	5.794.870
Yabancı para çevrim farkları	251.615	3.252.746	3.504.361
Kapanış	2.240.209	32.251.720	34.491.929
Birikmiş itfa payları:			
Açılış	(770.579)	(12.951.075)	(13.721.654)
Dönem itfa payı	(106.291)	(4.127.887)	(4.234.178)
Yabancı para çevrim farkları	(103.220)	(1.864.204)	(1.967.424)
Kapanış	(980.090)	(18.943.166)	(19.923.256)
Net defter değeri	1.260.119	13.308.554	14.568.673

31 Aralık 2014	Marka	Bilgisayar yazılımları	Toplam
Maliyet:			
Açılış	2.070.233	20.505.267	22.575.500
Bağlı ortaklık çıkış etkisi	-	(176.077)	(176.077)
İlaveler	-	3.747.570	3.747.570
Yabancı para çevrim farkları	(81.639)	(872.656)	(954.295)
Kapanış	1.988.594	23.204.104	25.192.698
Birikmiş itfa payları:			
Açılış	(689.428)	(10.438.330)	(11.127.758)
Bağlı ortaklık çıkış etkisi	-	141.685	141.685
Dönem itfa payı	(102.352)	(3.145.396)	(3.247.748)
Yabancı para çevrim farkları	21.201	490.966	512.167
Kapanış	(770.579)	(12.951.075)	(13.721.654)
Net defter değeri	1.218.015	10.253.029	11.471.044

Maddi olmayan duran varlıkların 31 Aralık 2015 itibarıyla kalan ortalama faydalı ömrü 2,7 yıldır (31 Aralık 2014: 3 yıl).

NOT 13 - KİRALAMA İŞLEMLERİ

Kiralama işlemleri detayına Not 32'de yer verilmiştir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 14 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Grup, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü'nden 13 adet uçak için teşvik belgeleri almıştır. Buna göre söz konusu 13 adet uçak yatırım bedeli üzerinden %15 "yatırıma katkı oranı" uygulanarak hesaplanacak "yatırıma katkı tutarı"na ulaşıncaya kadar teşvikli yatırımdan elde edilen kazanç indirimli kurumlar vergisi oranı ile vergilendirilecektir. İndirimli kurumlar vergisi oranı ilgili dönemde geçerli olan kurumlar vergisi oranının %50'sidir (ör: %20 yerine %10).

31 Aralık 2015 itibarıyla finansal tablolara yansıyan vergi indirim tutarı 2.691.474 TL olarak gerçekleşmiştir (31 Aralık 2014: 885.817 TL).

NOT 15 - BORÇLANMA MALİYETLERİ

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllarda kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar bulunmaması sebebiyle, 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllarda borçlanma maliyetleri aktifleştirilmemiştir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemlerde kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir.

NOT 16 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR

Kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Dava karşılıkları	2.333.183	2.087.083
Ceza ve tazminat karşılıkları	642.767	734.335
	2.975.950	2.821.418

Uzun vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Teslim bakım karşılıkları	222.327.285	118.912.191
	222.327.285	118.912.191

Ceza ve Tazminat Karşılıkları

Ceza ve tazminat karşılıklarının 31 Aralık 2015 ve 2014 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	734.335	8.608.683
Dönem içinde ödenen	(31.700)	(7.874.348)
İptal edilen karşılık	(59.868)	-
31 Aralık	642.767	734.335

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Teslim Bakım Karşılıkları

Teslim bakım karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli	-	-
Uzun vadeli	222.327.285	118.912.191
	222.327.285	118.912.191

Teslim bakım karşılıklarının 31 Aralık 2015 ve 2014 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	118.912.191	60.479.326
İlaveler	72.761.711	52.137.940
Çıkışlar	(6.045.712)	(1.053.853)
Yabancı para çevrim farkları	36.699.095	7.348.778
31 Aralık	222.327.285	118.912.191

Davalar

Dava karşılıklarının dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	2.087.083	1.303.682
Dönem içinde ayrılan karşılık	1.088.332	1.358.660
Dönem içinde ödenen	(604.402)	(131.655)
İptal edilen karşılık	(237.830)	(443.604)
31 Aralık	2.333.183	2.087.083

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Grup aleyhine açılan davalar için toplam risk, fazlaya ilişkin saklı tutulan haklar, hükmedilebilecek yargılama giderleri ve işleyebilecek faiz talepleri hariç 7.164.906 TL'dir (31 Aralık 2014: 5.824.082 TL). Bu davalar, Grup yönetimi tarafından değerlendirilmiş ve nakit çıkışının muhtemel olabileceği 2.333.183 TL için karşılık ayrılmıştır (31 Aralık 2014: 2.087.083 TL). Uyuşmazlıklar misafir şikayetleri, Grup'un eski çalışanlarının talepleri ve sınırlı sayıda ticari uyuşmazlıktan kaynaklanmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Koşullu Yükümlülükler

Yukarıda belirtilenler dışında, Haziran 2008'de Atatürk Havalimanı Gümrük Müdürlüğü, geçici ithalat rejimine aykırı bir işlem iddiasıyla Pegasus aleyhine 545.366 TL para cezası vermiştir. Grup tarafından söz konusu işlem aleyhine açılan iptal davası Nisan 2009'da ilgili vergi mahkemesince reddedilmiş, ancak Grup yönetimi söz konusu geçici ithalat rejiminde yapılan değişiklikleri öne sürerek kararı temyiz ederek söz konusu ceza tutarını ödememiş olup ceza ve işlemiş faiz tutarı olan 931.212 TL bedelli bir teminat mektubu sunmuştur. Gümrük Müdürlüğü Ocak 2011'de teminat mektubunun çözülmesine ilişkin talepte bulunmuş, Grup tarafından bu işlemin de iptali için ilgili vergi mahkemesi nezdinde dava açılmış, yetkili mahkeme öncelikle Şubat 2011'de bu talebin yürütmesini durdurmuş, akabinde Eylül 2011'de söz konusu işlemin iptaline karar vermiştir. Bu karar Gümrük Müdürlüğü'nce temyiz edilmiştir. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla her iki dosyanın da temyiz incelenmesi Grup lehine sonuçlanmış olup para cezasının iptalinin reddine ilişkin ilk derece mahkemesi kararı bozulmuş, teminat mektubunun çözülmesi işleminin iptaline ilişkin ilk derece mahkemesi kararı ise onanmıştır. Grup yönetimi, bu davalara ilişkin önemli bir nakit çıkışı beklentisi olmadığından dolayı herhangi bir karşılık ayırmamıştır.

Vergi İncelemesi

Şirket'in 2009, 2010, 2011 yılları ve 2012 Ocak ayı hesap ve işlemleri Katma Değer Vergisi açısından Maliye Bakanlığı İnceleme Elemanları tarafından incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda yurt dışından yapılan uçak finansal kiralama ve Katma Değer Vergisi oranı yönünden eleştiri konusu yapılmıştır. Şirket'in 01 Ağustos 2008 tarihinde yapılan yasal değişikliklerle birlikte uyguladığı KDV oranı %1' dir.

Vergi müfettişi tarafından hazırlanan raporda, Bakanlar Kurulu Kararları'na rağmen, söz konusu Katma Değer Vergisi oranının denetlenen tüm dönemler için %18 olduğu ileri sürülmüş ve 30.872.430 TL re'sen Katma Değer Vergisi tarhiyatı ile 46.308.645 TL vergi ziyai cezası kesilmiştir.

Bu süreçte;

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın resmi internet sitesi olan www.gib.gov.tr internet adresinde, Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından çeşitli mükelleflere verilmiş olan 21 Mayıs 2013 tarih ve 64597866-130 [28-2013]-74 sayılı özelge, 08 Temmuz 2013 tarih ve 64597866-130[28-2013]-93 sayılı özelge ve 26 Nisan 2014 tarih ve 28983 sayılı Resmi Gazete'de Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği yayınlanmıştır.

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği ve özelgelerde 3065 sayılı Kanunun (13/a) maddesi uyarınca teslimleri KDV'den istisna olan araçların, faaliyetleri kısmen veya tamamen bu araçların kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan mükelleflere kiralanması hizmetinin (%1) oranında KDV'ye tabi olduğu ve bu araçların finansal kiralamaya konu olması halinde de (% 1) oranında KDV uygulanacağı açıklanmıştır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Vergi İncelemesi (devamı)

Yapılan vergi incelemesi sonucunda tarh edilen katma değer vergisi ve vergi ziyai cezaları konusunda, Şirket yönetiminin talebi üzerine, Merkezi Uzlaşma Komisyonu Başkanlığı nezdinde 13 Kasım 2014 tarihinde gerçekleşen uzlaşma görüşmeleri uzlaşma ile sonuçlanmamıştır. Bu durum 13 Kasım 2014 Tarihli Özel Durum Açıklaması ile kamuoyuna duyurulmuştur. Bu doğrultuda Şirket uzlaşmanın vaki olmadığına ilişkin tutanağın tebliğinden itibaren 15 günlük yasal süre içinde söz konusu vergi tarhiyatı ve vergi ziyai cezası kesilmesi işlemine karşı dava açmıştır.

Gerek Maliye Bakanlığı'nın Genel Tebliğ bazında, gerekse Gelir İdaresi Başkanlığı'nın özeldeler bazındaki açıklamaları ile yurt dışından finansal kiralama yoluyla yapılan uçak kiralamalarında uygulanması gereken katma değer vergisi oranının %1 olduğu konusundaki görüşün kesinlik kazandığı sonucuna ulaşılmakta olup, Şirket yönetimi, finansal kiralama kapsamında yaptığı uçak kiralamalarına ilişkin olarak KDV oranı uygulamasının Türkiye Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu kararları ile tam uyum içinde olduğunu düşünmekte ve açılan davaların Şirket lehine sonuçlanarak kazanılacağını tahmin etmektedir.

Bu nedenle Şirket hukuk danışmanlarının, vergi uzmanlarının görüşleri doğrultusunda ve Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından konu ile ilgili farklı mükelleflere verilen ve yukarıda bahsedilen değişik dönemler için uygulanan KDV oranlarını teyit eden Katma Değer Vergisi Genel Tebliği ve özeldelerdeki açıklamayı da göz önüne alarak ekli konsolide finansal tablolarda incelenmeyen dönemler de dahil olmak üzere herhangi bir karşılık ayırmamıştır.

İstanbul Vergi Mahkemeleri'nde görülmekte olan davalardan, 2011 yılının tüm dönemlerine ilişkin tarhiyat ve ceza uygulamaları kısmını inceleyen İstanbul 11. Vergi Mahkemesi ile 2009, 2010 Ocak ve Şubat, 2012 Ocak dönemlerine ilişkin tarhiyat ve ceza uygulamaları kısmını inceleyen İstanbul 5. Vergi Mahkemesi, Şirket' in yurtdışından yaptığı finansal kiralama hizmetinin %1 oranında KDV'ye tabi olduğu ve ilgili verginin %18 oranında hesaplanarak cezalı olarak tarh edilmesinin hukuka uygun olmadığı gerekçesiyle 24.499.790 TL tutarında KDV tarhiyatı ve 36.749.685 TL tutarında vergi cezasının kaldırılmasına karar vermiştir. Bu karara karşı vergi idaresinin temyiz etme hakkı bulunmakta olup, bu itibarla karar henüz kesinleşmemiştir. Diğer davalara ilişkin yargılama süreci devam etmektedir.

Şirket'in, 2010 yılı hesap ve işlemleri vergi kanunları yönünden incelenmiş olup; 2013-B-228/3 sayılı Kurumlar Vergisi İnceleme Raporu, 2013-B-228/5 sayılı Kurumlar Vergisi Stopaj İnceleme Raporu ve 2013-B-228/6 sayılı Katma Değer Vergisi Stopaj İnceleme Raporu tebliğ edilmiştir.

2013-B-228/3 sayılı Kurumlar Vergisi İnceleme Raporu'nda, yurt dışı taşımacılık hasılatı üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun 40/1.maddesi hükmü kapsamında hesaplanarak indirilen götürü giderlerin kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde indirilen kısmı olan 1.553.762,38 TL'nin indirim konusu yapılamayacağı, ayrıca beyanname üzerinde indirilen bu kısmın bir bölümünün yurt dışı taşımacılık hasılatına ilişkin olmadığı iddia edilmiş, diğer yandan aynı Rapor'da 2010 yılında satın alınan ve her biri Vergi Usul Kanunu'nun 313. maddesine göre doğrudan gider yazılabilecek tutarın altında kalan demirbaşların amortisman yoluyla itfa edilmesi gerektiği ileri sürülerek 2010 yılı kurum kazancına 76.798,80 TL nin de ilave edilmesi gerektiği ileri sürülmüştür.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Vergi İncelemesi (devamı)

Şirket tarafından toplam 1.630.561,18 TL lik kazanç farkı tespiti işleminin iptali talebiyle dava açılmıştır. İstanbul Vergi Mahkemesinde açılan dava Şirket lehine sonuçlanmıştır. Bu karar Vergi Dairesi tarafından temyiz edilmiş olup, temyiz aşaması henüz sonuçlanmamıştır.

Danıştay 4.Daire'nin, 28 Şubat 2007 tarih ve E:2006/2738 E., K:2007/610 sayılı ve 31 Mart 2005 tarih ve E:2004/1293, K:2005/529 sayılı kararlarında, götürü gider tutarının beyanname üzerinde indirim konusu yapılabileceği yönünde kararlar mevcut olup, ayrıca Rapor'da iddia edilen ve doğrudan bedelleri gider olarak dikkate alınan küçük demirbaşların yasa gereğince belirlenmiş limitin altında kalması nedeniyle, Vergi İnceleme Raporu'nda iddia edilen hususların, açılan dava neticesinde idari işlemin iptal edileceği kanaati taşınmaktadır. Bu nedenle, Şirket hukuk danışmanlarının ve vergi uzmanlarının da görüşleri doğrultusunda ekli konsolide finansal tablolarda incelenmeyen dönemler de dahil olmak üzere herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

2013-B-228/5 sayılı Kurumlar Vergisi Stopaj İnceleme Raporu'nda, Şirket'in kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunan şirketlerden finansal kiralama yoluyla edinmek amacıyla finansal kiralama konusu yaptığı uçaklara ilişkin kira ödemeleri, elde eden kurumun ticari kazancı kapsamında ticari geliri olmasına rağmen, bu ödemelerin Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında gayrimenkul sermaye iradı olduğu iddiasıyla 2010 yılının ayları itibarıyla %1 oranında ve toplam 706.539,70 TL tutarında kurumlar vergisi stopajına tabi olduğu, ayrıca aynı raporda kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunan bir şirketten satın alınan ve ticari mal niteliğinde olan paket bilgisayar programının Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında gayrimaddi hak bedeli olarak %10 oranında ve 12.968,63 TL tutarında kurumlar vergisi stopajına tabi olduğu ileri sürülmüştür.

Şirket'in bağlı olduğu Büyük Mükellefler Vergi Dairesi, söz konusu Vergi İnceleme Raporu'na dayanarak, 2010 yılının ayları itibarıyla düzenlediği Vergi Ceza İhbarnameleri ile 2010 yılı için toplam 719.508 TL tutarında kurumlar vergisi stopajı tarhiyatı yapmış, ayrıca tarh edilen bu vergi nedeniyle 1.079.262 TL tutarında vergi ziyai cezası kesmiştir.

Söz konusu vergi inceleme raporlarında öngörülen tarhiyatların terkin ve kesilen cezaların kaldırılması talebiyle İstanbul Vergi Mahkemeleri nezdinde 2010 yılının ayları itibarıyla yasal süresi içerisinde davalar açılmıştır. Yurt dışına yapılan finansal kiralama ödemelerinin kurumlar vergisi stopajına tabi olduğu iddiasına ilişkin Vergi Mahkemelerinde açılan davalar Şirket lehine sonuçlanmış ve bu Kararlar Vergi İdaresi tarafından temyiz edilmiş olup, yargılama süreci devam etmektedir.

Yurt dışında bulunan bir şirketten satın alınan ve ticari mal niteliğinde olan paket bilgisayar programının Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında gayrimaddi hak bedeli olarak %10 oranında ve 12.968,63 TL tutarında kurumlar vergisi stopajına tabi olduğuna ilişkin dava Şirket aleyhine sonuçlanmış ve Karar Şirket tarafından Danıştay nezdinde temyiz edilmiş olup, yargılama süreci devam etmektedir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Vergi İncelemesi (devamı)

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından çeşitli tarihlerde verilmiş olan özelgelere göre, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunan şirketlerden satın alınan paket bilgisayar programlarının piyasaya hazır halde sunulmuş olması, firmaya özel olarak hazırlanmamış olan programlardan olması halinde, bunların ticari mal niteliğinde olduğu, buna göre de söz konusu programların satın alma bedellerinin kurumlar vergisi stopajına tabi olmadığı görüşü yer almaktadır.

Bu niteliği itibarıyla ve Şirket hukuk danışmanlarının ve vergi uzmanlarının da görüşleri doğrultusunda ekli konsolide finansal tablolarda incelenmeyen dönemler de dahil olmak üzere herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

2013-B-228/6 sayılı Katma Değer Vergisi İnceleme Raporu, Şirket hakkında düzenlenmiş olan 2013-B-228/5 sayılı Kurumlar Vergisi Stopaj İnceleme Raporu'nda tarhiyatı öngörülen tutarlar nedeniyle ortaya çıkan ve bu Rapor'da tarhiyatı öngörülen kurumlar vergisi stopajlarının aynı zamanda katma değer vergisi stopajına tabi olduğu iddiasına dayanmaktadır.

Bu süreçte, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunan şirketlerden finansal kiralama yoluyla edinmek amacıyla finansal kiralama konusu yapılan uçaklara ilişkin olarak yapılan kira ödemeleri üzerinden ödenmesi gerektiği ileri sürülen kurumlar vergisi stopajları üzerinden hesaplanması gereken katma değer vergisi oranının %18 olduğu iddiası ile Şirket adına 2010 yılının aylık dönemleri itibarıyla yapılan cezalı katma değer vergisi tarhiyatlarının kaldırılması talebiyle vergi mahkemelerinde açılan davaların tamamı sonuçlanmış olup, verilen kararlar Şirket lehinedir. Verilen kararların bir kısmı, tutarları nedeniyle Vergi Dairesi tarafından İstanbul Bölge İdare Mahkemesi nezdinde itiraza konu edilmiş, Bölge İdare Mahkemesi'nce verilen kararlarla Vergi Dairesi itirazları reddedilerek davalar şirket lehine sonuçlanmıştır. Bu davaların bir kısmı ise, tutarları nedeniyle Danıştay nezdinde temyiz edilmiş olup, yargılama süreci devam etmektedir.

Açılan davalar neticesinde tarhiyatı öngörülen vergi asılları ile cezaların kaldırılacağı kanaati taşınmaktadır. Bu nedenle, Şirket hukuk danışmanlarının ve vergi uzmanlarının da görüşleri doğrultusunda ekli konsolide finansal tablolarda incelenmeyen dönem de dahil olmak üzere herhangi bir karşılık ayrılmamıştır.

Kırgızistanda Vergi ve Düzenleyici Kurumlardaki Durum

Yakın zamanda Kırgızistan Cumhuriyetinde ulusal ve yerel otoriteler tarafından farklı konularda vergi düzenlemelerine ilişkin olarak bir çok kanun yayınlanmıştır. Söz konusu kanunların uygulamasında muğlak alanlar bulunmakta, vergi ve finansal piyasaları gelişmiş ülkelerde gözlemlenmeyen hukuki görüş farklılıkları ortaya çıkma olasılığı vardır. Ekli konsolide finansal tablolar, Grup yönetiminin bu konulara ilişkin vergi ve hukuk uzmanları ile görüşerek belirlediği varsayımlarını içermektedir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 17 - TAAHHÜTLER

Alım Taahhütleri

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Uçak alım taahhüdü	26.485.177.805	21.585.233.161
	26.485.177.805	21.585.233.161

Grup, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 75 adet uçak için kesin sipariş ile alım hakkına sahiptir. Siparişi verilen uçaklardan 2016 yılı içerisinde 7 adet, 2017 yılı içerisinde 5 adet, 2018 yılı içerisinde 10 adet, 2019 yılı içerisinde 14 adet, 2020 yılı içerisinde 13 adet, 2021 yılı içerisinde 13 adet, 2022 yılı içerisinde de 13 adet uçak teslim alınacaktır. Uçak alım taahhütleri liste fiyatları üzerinden hesaplanmış olup gerçekleşecek fiyatlar genellikle liste fiyatlarının altındadır.

Grup'un, uçak alımı için yaptığı ön ödemeler tutarı 269.313.947 TL (31 Aralık 2014: 87.683.757 TL) olup, 206.989.481 TL'lik kısmı kısa, 62.324.466 TL'lik kısmı uzun vadeli peşin ödenmiş giderler içerisinde gösterilmiştir (31 Aralık 2014: 63.915.029 TL'lik kısmı kısa, 23.768.728 TL'lik kısmı uzun vadeli peşin ödenmiş giderler içerisinde gösterilmiştir).

Kiracı Durumunda Grup

Operasyonel Kiralama Sözleşmeleri:

Dönemde gider yazılan kira ödemeleri toplamı:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Asgari kira ödemeleri toplamı	324.574.674	187.526.312
	324.574.674	187.526.312

Operasyonel kiralama sözleşmeleri 1-8 yıl arasında olup, Grup'un sözleşme vadeleri bitiminde kiralamaya konu uçakları satın alma hakkı bulunmamaktadır.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla iptal edilemez faaliyet kiralaması yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
0-1 yıl	400.006.430	225.002.237
1-5 yıl	1.311.457.028	798.480.355
5+ yıl	327.309.414	179.730.639
	2.038.772.872	1.203.213.231

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 17 - TAAHHÜTLER (devamı)

Teminat-Rehin-İpotekler ("TRİ")

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Grup'un teminat/rehin/ipotek pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2015		TL karşılığı	ABD Doları	Avro	TL	Diğer
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	411.975.570	125.795.166	7.894.099	12.046.966	9.082.290	
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	31.234.216	6.348.000	-	12.776.771	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı (*)						
-Teminat	8.641.842	2.972.156	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı						
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	-	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	-	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	-	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
	451.851.628	135.115.322	7.894.099	24.823.737	9.082.290	

(*) Şirket'in, özkaynak yöntemiyle değerlendirilen, müşterek yönetime tabi ortaklığı PUEM'in, olağan ticari faaliyetlerinin yürütmesi amacıyla 3. Kişilere verdiği kefaletlerden oluşmaktadır.

Grup'un vermiş olduğu teminat, rehin ve ipotekler; havaalanı ve terminal işletmelerine, uçak kiralama firmalarına ve mal - hizmet tedarikçilerine verilen teminatlardan oluşmaktadır.

Grup'un vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Grup'un özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2015 itibarıyla %0'dır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 17 - TAAHHÜTLER (devamı)

Teminat-Rehin-İpotekler ("TRİ") (devamı)

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla Grup'un teminat/rehin/ipotek pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2014		TL karşılığı	ABD Doları	Avro	TL	Diğer
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	278.165.765	103.203.384	8.096.773	10.097.338	5.911.532	
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	24.363.133	4.998.000	-	12.773.271	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı (*)						
-Teminat	8.328.186	1.176.500	-	5.600.000	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı						
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	-	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	-	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı						
-Teminat	-	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-	-
	310.857.084	109.377.884	8.096.773	28.470.609	5.911.532	

(*) Şirket'in, özkaynak yöntemiyle değerlendirilen, müşterek yönetime tabi ortaklığı PUEM'in, olağan ticari faaliyetlerinin yürütmesi amacıyla 3. Kişilere verdiği kefaletlerden oluşmaktadır.

Grup'un vermiş olduğu teminat, rehin ve ipotekler; havaalanı ve terminal işletmelerine, uçak kiralama firmalarına ve mal - hizmet tedarikçilerine verilen teminatlardan oluşmaktadır.

Grup'un vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Grup'un özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2014 itibarıyla %0'dır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 18 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ödenecek sosyal sigorta primleri	7.036.350	4.760.318
Çalışanların ücret tahakkukları	5.600.588	3.880.951
	12.636.938	8.641.269

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Personel prim karşılığı	11.044.995	17.336.738
Kullanılmamış izin tahakkuku	11.079.494	7.203.782
Üst yönetim prim karşılığı	3.933.867	2.699.743
	26.058.356	27.240.263

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Üst yönetim prim karşılığı	4.690.138	4.978.203
Kıdem tazminatı karşılığı	5.974.463	1.214.446
	10.664.601	6.192.649

Kullanılmamış İzin Tahakkuku

Kullanılmamış izin tahakkuklarının 31 Aralık 2015 ve 2014 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	7.203.782	5.767.081
Bağlı ortaklık çıkış etkisi	-	(6.488)
Dönem içinde ayrılan karşılık	4.466.709	2.214.754
Dönem içinde ödenen	(590.997)	(771.565)
31 Aralık	11.079.494	7.203.782

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 18 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

Üst Yönetim Prim Karşılığı

Üst yönetim prim karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli	3.933.867	2.699.743
Uzun vadeli	4.690.138	4.978.203
	8.624.005	7.677.946

Üst yönetim prim karşılığının 31 Aralık 2015 ve 2014 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	7.677.946	7.294.266
Dönem içinde ayrılan karşılık	3.126.758	2.775.569
Dönem içinde ödenen	(2.539.282)	(1.946.273)
Geri çevrilen karşılık	(346.148)	(223.618)
Yabancı para çevrim farkları	704.731	(221.998)
31 Aralık	8.624.005	7.677.946

Personel Prim Karşılığı

Personel prim karşılığının 31 Aralık 2015 ve 2014 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	17.336.738	22.906.316
Dönem içinde ayrılan karşılık	11.044.994	17.336.738
Dönem içinde ödenen	(15.234.256)	(19.699.974)
Geri çevrilen karşılık	(2.102.481)	(3.206.342)
31 Aralık	11.044.995	17.336.738

Kıdem Tazminatı Karşılığı

Grup, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

Ödenecek tazminat, her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 3.828,37 TL (31 Aralık 2014: 3.438,22 TL) ile sınırlandırılmıştır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 18 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)

Kıdem Tazminatı Karşılığı (devamı)

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 "Çalışanlara Sağlanan Faydalar", Grup'un yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihindeki karşılıklar, yıllık %6,50 enflasyon (2014: % 5,50) ve %10,75 (2014: %8,50) faiz oranı varsayımlarına göre yaklaşık %3,99 (2014: %2,84) olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır. İsteğe bağlı işten ayrılma oranları da 0-15 yıl çalışanlar için %16,86 (2014: %16,89), 16 ve üzeri yıl çalışanlar için %0 olarak dikkate alınmıştır. Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren geçerli olan 4.092,53 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır.

Kıdem tazminatı karşılığının 31 Aralık 2015 ve 2014 dönemlerine ilişkin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	1.214.446	915.212
Bağlı ortaklık çıkış etkisi	-	(15.286)
Aktüeryal kayıp / (kazanç)	3.965.619	(87.585)
Hizmet maliyeti	1.698.105	1.166.596
Faiz maliyeti	34.866	34.026
Ödenen kıdem tazminatı	(938.573)	(798.517)
31 Aralık	5.974.463	1.214.446

Hizmet maliyeti ve faiz maliyeti personel giderleri içerisinde muhasebeleştirilmiştir. Hesaplanan aktüeryal kazançlar ve kayıplar 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla diğer kapsamlı kar veya zarar tablosuna yansıtılmış, 31 Aralık 2014 itibarıyla ise tutarlarının önemsiz olması sebebiyle kar veya zarar tablosuna yansıtılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü hesaplamasında kullanılan önemli tahminler iskonto oranı ve isteğe bağlı işten ayrılma olasılığıdır.

- İskonto oranının %1 düşük alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 700.387 TL daha fazla, %1 yüksek alınması durumunda ise 592.697 TL daha az olacaktır.
- Diğer varsayımlar aynı bırakılarak, işten kendi isteği ile ayrılma olasılığı %1 daha düşük alınması durumunda kıdem tazminatı yükümlülüğü 57.477 TL daha az, %1 daha yüksek alınması durumunda ise 66.690 TL daha yüksek olacaktır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 19 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlere ait niteliklerine göre giderlere ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Yakıt giderleri	1.118.567.032	1.171.483.344
Personel giderleri	442.603.089	347.994.931
Faaliyet kiralaması giderleri	324.574.674	187.526.312
Bakım giderleri	270.582.494	158.842.491
Yer hizmetleri ve istasyon giderleri	270.327.708	211.940.592
Üst geçiş giderleri	239.957.446	202.540.068
Amortisman ve itfa payı giderleri	175.962.021	164.775.794
Konma giderleri	102.127.063	80.935.152
Reklam giderleri	68.123.074	65.810.973
Komisyon giderleri	54.618.585	42.460.654
Yolcu hizmet ve ikram giderleri	40.969.621	34.408.898
Diğer	202.882.469	165.599.473
	3.311.295.276	2.834.318.682

NOT 20 - DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer dönen varlıklar

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
KDV alacakları	1.823.293	1.959.177
Diğer	384.878	231.854
	2.208.171	2.191.031

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla diğer kısa vadeli yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İş ortaklığı pay alım hakkı yükümlülüğü (Not 3)	3.833.250	-
Diğer	831.801	230.707
	4.665.051	230.707

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 21 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla sermayenin ayrıntıları aşağıdaki gibidir:

Hissedarlar:	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	(%)	TL	(%)	TL
Esas Holding	62,92	64.353.570	62,92	64.353.570
Halka Açık Kısım	34,51	35.294.000	34,51	35.294.000
Emine Kamışlı	0,86	874.810	0,86	874.810
Ali İsmail Sabancı	0,86	874.810	0,86	874.810
Kazım Köseoğlu	0,43	437.405	0,43	437.405
Can Köseoğlu	0,43	437.405	0,43	437.405
TL tarihi sermaye	100,0	102.272.000	100,0	102.272.000

Şirket'in sermayesi her birinin nominal değeri 1 TL olan 102.272.000 adet hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2014: 102.272.000 adet). Çıkarılan bütün hisseler nakden ödenmiştir.

Kar dağıtımı

18-19 Nisan 2013 tarihlerinde gerçekleşen talep toplama sonrasında, Şirket payları 26 Nisan 2013 tarihinden itibaren Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlamıştır. Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler.

Kar Dağıtımına Konu Edilebilecek Kaynaklar:

Şirket'in bilanço tarihi itibarıyla yasal kayıtlarında bulunan dağıtılabilir net dönem karı 80.026.021 TL'dir (31 Aralık 2014: 9.546.511 TL).

Yabancı para çevrim farkları

Konsolide finansal tablolar ve dipnotların hazırlanabilmesi amacıyla, TMS 21 uyarınca, Grup'un TMS'ye göre hazırlanmış finansal tablolarındaki özsermaye hariç bilanço kalemleri bilanço tarihindeki Avro kuruyla; özsermaye kalemleri, gelir ve giderler ile nakit akımları ise işlemin gerçekleştiği tarihin kuruyla (tarihsel kur) TL'ye çevrilmiş ve çevrim farkı özkaynaklar altında gösterilmiştir.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 21 - SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (devamı)

Finansal riskten korunma kazanç/kayıpları

Finansal Riskten Korunma Kazanç/Kayıpları, gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin doğrudan özkaynak içerisinde muhasebeleştirilmesi sonucu ortaya çıkar. Finansal riske karşı korunmadan elde edilen ertelenmiş kazanç/zarar toplamı, finansal riske karşı korunan işlemin etkisi kar/zararı etkilediğinde kar/zararda muhasebeleştirilir.

Pay ihraç primleri

18-19 Nisan 2013 tarihlerinde halka arz edilen hisselerin nominal bedelinden daha yüksek bir fiyat üzerinden satılması nedeniyle oluşan 455.687.025 TL'lik fark, paylara ilişkin primler olarak muhasebeleştirilmiştir.

Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren birleşmelerin etkisi

Grup'un 28 Eylül 2010 tarihinde İzair'in çoğunluk hissesini satın alması, işletme birleşmesi öncesi ve sonrasında her iki işletmede de nihai kontrol hakkına sahip ortaklığı bulunan Esas Holding A.Ş.'nin hakim ortak olarak değişmemiş olması sebebiyle, ortak kontrol altında gerçekleşen işletme birleşmesi olarak tanımlanmıştır.

Kontrol gücü olmayan paylar

Bağlı ortaklıkların net varlıklarında ve faaliyet sonuçlarında kontrol gücü olmayan paya sahip hissedarların payları, konsolide bilanço ve kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda kontrol gücü olmayan paylar olarak gösterilmektedir.

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/kayıp fonu

TMS 19 "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" kapsamındaki yükümlülüklerin belirlenmesinde kullanılan aktüeryal varsayımların değişiminden kaynaklanan etkiler tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/kayıp fonunda gösterilmektedir.

Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler

Yasal kayıtlarda, geçmiş dönem karlarından ayrılan ve dağıtım dışı kalan karlar kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerde gösterilmektedir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 22 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlere ait hasılat ve satışların maliyetine ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir:

Hasılat:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Tarifeli uçuş gelirleri	2.667.831.123	2.337.232.228
<i>Yurtdışı tarifeli uçuş gelirleri</i>	<i>1.654.642.063</i>	<i>1.421.946.153</i>
<i>Yurtiçi tarifeli uçuş gelirleri</i>	<i>1.013.189.060</i>	<i>915.286.075</i>
Yan gelirler	663.333.772	532.422.618
Charter uçuş gelirleri	102.632.083	156.334.866
Diğer gelirler	54.474.245	55.738.027
	3.488.271.223	3.081.727.739

Tarifeli uçuş gelirlerinin coğrafi dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Avrupa	1.281.835.442	1.176.806.023
Yurtiçi	1.013.189.060	915.286.075
Diğer	372.806.621	245.140.130
	2.667.831.123	2.337.232.228

Satışların maliyeti:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Yakıt giderleri	1.118.567.032	1.171.483.344
Personel giderleri	390.162.323	301.217.647
Faaliyet kiralaması giderleri	324.574.674	187.526.312
Yer hizmetleri ve istasyon giderleri	270.327.708	211.940.592
Bakım giderleri	270.582.494	158.842.491
Üst geçiş giderleri	239.957.446	202.540.068
Amortisman ve itfa payı giderleri	159.860.939	152.420.637
Konma giderleri	102.127.063	80.935.152
Yolcu hizmet ve ikram giderleri	40.969.621	34.408.898
Diğer	140.138.502	116.952.049
	3.057.267.802	2.618.267.190

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 23 - GENEL YÖNETİM GİDERLERİ VE PAZARLAMA GİDERLERİ

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Pazarlama giderleri	149.815.601	133.117.559
Genel yönetim giderleri	104.211.873	82.933.933
	254.027.474	216.051.492

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlere ait genel yönetim giderleri ile pazarlama giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir (ilgili tarihlerde sona eren dönemlerde araştırma ve geliştirme gideri bulunmamaktadır):

Genel yönetim giderleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Personel giderleri	40.859.267	34.774.210
Amortisman ve itfa payı giderleri	12.993.134	9.991.976
Kira giderleri	12.234.279	10.059.903
Bilgi işlem giderleri	10.618.869	6.889.597
Noter ve diğer yasal giderler	4.697.167	3.035.191
Danışmanlık giderleri	5.600.038	5.245.075
Seyahat giderleri	4.403.036	2.906.123
Genel ofis giderleri	1.503.355	1.584.335
Diğer	11.302.728	8.447.523
	104.211.873	82.933.933

Pazarlama giderleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Reklam giderleri	68.123.074	65.810.973
Komisyon giderleri	54.618.585	42.460.654
Personel giderleri	11.581.499	12.003.074
Çağrı merkezi giderleri	8.485.587	7.897.154
Amortisman ve itfa payı giderleri	3.107.948	2.363.181
Diğer	3.898.908	2.582.523
	149.815.601	133.117.559

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 24 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlere ait esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

Esas faaliyetlerden diğer gelirler:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı geliri	66.351.735	77.822.407
Reeskont iptal geliri	178.126	471.063
Bağlı ortaklık satış geliri	-	611.235
Diğer gelir	3.173.898	3.426.249
	69.703.759	82.330.954

Esas faaliyetlerden diğer giderler:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Şüpheli alacak gideri	913.951	2.879.389
Tahsil / mahsup edilemeyen diğer vergi alacakları	625.652	-
Ceza giderleri	133.291	289.728
Diğer gider	1.471.590	1.869.043
	3.144.484	5.038.160

NOT 25 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlere ait yatırım faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

Yatırım faaliyetlerinden gelirler:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Yatırım faaliyetlerinden elde edilen kur farkı geliri	16.826.179	7.312.454
Diğer gelirler	792.988	114.530
	17.619.167	7.426.984

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 26 - FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlere ait finansman gelirlerinin ve giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Finansman gelirleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Kur farkı geliri	42.072.049	-
Faiz geliri	44.019.954	51.162.355
	86.092.003	51.162.355

Finansman giderleri:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Türev işlemlerden giderler	129.103.106	146.770.773
Kefalet komisyonu giderleri	12.214.137	13.172.235
Diğer komisyon giderleri	17.341.838	12.225.015
Finansal kiralama faiz giderleri	8.818.137	10.214.335
Kur farkı gideri	-	66.404.548
	167.477.218	248.786.906

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ

Yabancı para çevrim farkları

	2015	2014
1 Ocak	258.696.079	308.022.092
Ana ortaklığa ait parasal olmayan değerlerin çevriminden kaynaklanan kur farkları	157.756.341	(51.044.985)
Yurtiçindeki bağlı ortaklığa ait parasal olmayan değerlerin çevriminden kaynaklanan kur farkları	1.323.604	402.366
Yurtdışındaki bağlı ortaklığa ait parasal olmayan değerlerin çevriminden kaynaklanan kur farkları	(10.835.641)	1.316.606
31 Aralık	406.940.383	258.696.079

Nakit akış riskinden korunma (kayıp)/kazançları

	2015	2014
1 Ocak	(58.095.258)	20.321.546
Nakit akımlarının finansal riske karşı korunması işleminin muhasebeleştirilmesinden elde edilen kazanç /(zarar)	44.945.630	(98.021.005)
Diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilen ve kazanç/zararlarla ilişkilendirilen ertelenmiş vergi	(8.989.126)	19.604.201
31 Aralık	(22.138.754)	(58.095.258)

Finansal riskten korunma fonu, gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin doğrudan özkaynak içerisinde muhasebeleştirilmesi sonucu ortaya çıkar. Finansal riske karşı korunmadan elde edilen ertelenmiş kazanç/zarar toplamı, finansal riske karşı korunan işlemin etkisi kar/zararı etkilediğinde kar/zararda muhasebeleştirilir.

Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç/(kayıp) fonu

	2015	2014
1 Ocak	-	-
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	(3.965.618)	-
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi	793.124	-
31 Aralık	(3.172.494)	-

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Cari kurumlar vergisi karşılığı	17.908.212	3.958.644
Eksi: Peşin ödenen vergi ve fonlar	(46.942.680)	(10.893.163)
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar (*)	(29.034.468)	(6.934.519)

(*) Peşin ödenen vergilerin, ödenecek kurumlar vergisini aşan kısmı cari dönem vergisi ile ilgili varlıklar altında gösterilmektedir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Vergi giderleri		
- Cari dönem kurumlar vergisi gideri	(17.908.212)	(3.958.644)
- Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	(52.607.285)	11.591.338
Toplam vergi geliri/(gideri)	(70.515.497)	7.632.694

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır. Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

Türkiye’de uygulanan kurumlar vergisi oranı %20’dir (2014: %20)

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TMS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleşirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TMS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20’dir (2014: %20).

Türkiye’de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

31 Aralık 2015 itibarıyla her bir konsolide ertelenmiş vergi varlığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015			
	31 Aralık	Yabancı para çevrim farkı	Dönem ertelenmiş vergi gideri	1 Ocak
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki net fark	1.377.923	532.172	(5.846.871)	6.692.622
Kıdem tazminatı karşılığı	527.343	(33.588)	520.350	40.581
Dava karşılıkları	5.466	2.693	(32.204)	34.977
Devreden mali zararlar	31.233.964	927.408	10.798.488	19.508.068
Uçak bakım yükümlülükleri	2.802.851	319.372	(70.689)	2.554.168
Diğer	(388.700)	99.200	(1.314.418)	826.518
Ertelenmiş vergi karşılığı (*)	(26.918.740)	(482.645)	(10.180.163)	(16.255.932)
Ertelenmiş vergi varlığı	8.640.107	1.364.612	(6.125.507)	13.401.002

(*) Ertelenmiş vergi karşılığı İzair’in devreden mali zararlarına ilişkin olarak ayrılmıştır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

31 Aralık 2015 itibarıyla her bir konsolide ertelenmiş vergi yükümlülüğünün hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015				
	31 Aralık	Yabancı para çevrim farkı	Diğer kapsamlı gelir / gider vergi etkisi	Dönem ertelenmiş vergi gideri	1 Ocak
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki net fark	(291.138.339)	(30.062.326)	-	(40.442.178)	(220.633.835)
Kıdem tazminatı karşılığı	1.127.467	31.033	793.124	101.002	202.308
Dava karşılıkları	461.172	49.939	-	28.793	382.440
Kullanılmamış izin ve prim tahakkuku	1.364.958	217.860	-	(161.007)	1.308.105
Uçuş puan yükümlülükleri	4.755.532	465.275	-	1.066.699	3.223.558
Uçak bakım yükümlülükleri	41.662.601	3.592.311	-	16.842.023	21.228.267
Türev finansal araçlar makul değer değişimi	35.164.877	3.800.195	(8.989.126)	(7.315.550)	47.669.358
Diğer	2.628.102	1.251.137	-	(16.601.560)	17.978.525
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	(203.973.630)	(20.654.576)	(8.196.002)	(46.481.778)	(128.641.274)

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

31 Aralık 2014 itibarıyla her bir konsolide ertelenmiş vergi varlığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2014				
	31 Aralık	Yabancı para çevrim farkı	Dönem ertelenmiş vergi gideri	Bağlı ortaklık çıkış etkisi	1 Ocak
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki net fark	6.692.622	(194.018)	7.005.805	(476.410)	357.245
Kıdem tazminatı karşılığı	40.581	(1.564)	9.024	(1.298)	34.419
Dava karşılıkları	34.977	(1.296)	12.273	-	24.000
Devreden mali zararlar	19.508.068	(435.050)	4.548.191	-	15.394.927
Uçak bakım yükümlülükleri	2.554.168	(85.144)	839.815	-	1.799.497
Diğer	826.518	(36.122)	688.423	(32.546)	206.763
Ertelenmiş vergi karşılığı (*)	(16.255.932)	276.941	(6.718.710)	-	(9.814.163)
Ertelenmiş vergi varlığı	13.401.002	(476.253)	6.384.821	(510.254)	8.002.688

(*) Ertelenmiş vergi karşılığı İzair’in devreden mali zararlarına ilişkin olarak ayrılmıştır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

Ertelenmiş Vergi (devamı)

31 Aralık 2014 itibarıyla her bir konsolide ertelenmiş vergi yükümlülüğünün hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2014				
	31 Aralık	Yabancı para çevrim farkı	Diğer kapsamlı gelir / gider vergi etkisi	Dönem ertelenmiş vergi gideri	1 Ocak
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki net fark	(220.633.835)	8.712.946	-	(8.256.314)	(221.090.467)
Kıdem tazminatı karşılığı	202.308	(9.352)	-	63.037	148.623
Dava karşılıkları	382.440	(13.889)	-	159.593	236.736
Kullanılmamış izin ve prim tahakkuku	1.308.105	(435.216)	-	(3.991.358)	5.734.679
Devreden mali zararlar	-	(418.249)	-	(36.907.856)	37.326.105
Uçuş puan yükümlülükleri	3.223.558	(150.326)	-	(1.587.236)	4.961.120
Uçak bakım yükümlülükleri	21.228.267	(749.318)	-	10.781.469	11.196.116
Türev finansal araçlar makul değer değişimi	47.669.358	(998.608)	19.604.201	31.956.331	(2.892.566)
Diğer	17.978.525	1.783.257	-	12.988.851	3.206.417
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	(128.641.274)	7.721.245	19.604.201	5.206.517	(161.173.237)

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)***Ertelenmiş Vergi (devamı)***

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihi itibarıyla, Grup'un ertelenmiş vergi aktifi hesapladığı taşınabilir mali zarar tutarları ve kullanabileceği en son hesap dönemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
2015	-	12.378.223
2016	-	5.630.115
2017	1.043.244	16.993.648
2018 ve sonrası	133.550.456	46.277.674
	134.593.700	81.279.660

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde diğer kapsamlı gelire ait vergi etkileri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015		
	Vergi öncesi tutar	Vergi geliri / (gideri)	Vergi sonrası tutar
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	146.923.530	-	146.923.530
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	(3.965.618)	793.124	(3.172.494)
Finansal riskten korunma fonundaki değişim	44.945.630	(8.989.126)	35.956.504
Diğer kapsamlı gelir	187.903.542	(8.196.002)	179.707.540

	1 Ocak - 31 Aralık 2014		
	Vergi öncesi tutar	Vergi geliri	Vergi sonrası tutar
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	(49.187.920)	-	(49.187.920)
Finansal riskten korunma fonundaki değişim	(98.021.005)	19.604.201	(78.416.804)
Diğer kapsamlı gelir	(147.208.925)	19.604.201	(127.604.724)

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıllara ait konsolide kar veya zarar tablosunda yer alan vergi giderinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Vergi öncesi kar	176.494.806	135.673.896
Vergi oranı	%20	%20
Cari vergi oranı kullanılarak hesaplanan vergi tutarı	(35.298.961)	(27.134.779)
Kanunen kabul edilmeyen giderlerin vergi etkisi	(1.093.924)	(1.883.231)
Vergiden istisna gelirler	2.187.702	2.535.010
Üzerinden ertelenmiş vergi		
hesaplanmayan geçmiş yıllar zararları etkisi	(13.403.162)	(145.474)
Farklı vergi oranına tabi bağlı ortaklıkların etkisi	(13.370.105)	(4.696.731)
Yabancı para çevrim farkları etkisi ve diğer	(9.537.047)	38.957.899
Dönem vergi (gideri) / geliri	(70.515.497)	7.632.694

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 29 - PAY BAŞINA KAZANÇ / KAYIP

Konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç/kayıp, net dönem karının ilgili dönem içinde çıkarılmış hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir. Buna göre Grup'un 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren dönemlere ilişkin pay başına kazanç tutarları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2015	1 Ocak- 31 Aralık 2014
Ana ortaklığa ait net dönem karı	113.125.704	143.341.828
İhraç edilmiş hisselerin dönem içindeki ağırlıklı ortalama adedi	102.272.000	102.272.000
Pay başına kazanç	1,11	1,40

NOT 30 - KUR DEĞİŞİMİNİN ETKİLERİ

Kur değişimi etkilerinin detayına Not 33 kur riski yönetimi alt başlığında yer verilmiştir.

NOT 31 - TÜREV ARAÇLAR

Türev Araçlar Gerçeğe Uygun Değeri

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Varlıklar	Yükümlülükler	Varlıklar	Yükümlülükler
Kısa vadeli	2.341.144	178.165.534	6.576.885	182.607.585
Uzun vadeli	-	-	-	62.316.092
	2.341.144	178.165.534	6.576.885	244.923.677

Türev işlemlere ilişkin açıklamalar Not 2.5 ve Not 34'te verilmiştir.

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal Borçlar

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla finansal borçların detayları aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli finansal borçlar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli banka kredileri	6.826.527	4.504.480
Uzun vadeli finansal kiralama borçlarının kısa vadeli kısımları	201.887.265	162.765.963
	208.713.792	167.270.443
Uzun vadeli finansal borçlar	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Uzun vadeli finansal kiralama borçları	1.206.722.990	1.186.991.297
	1.206.722.990	1.186.991.297

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar (devamı)

a) Banka Kredileri

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla kısa vadeli kredilerin ağırlıklı ortalama etkin faiz oranları, orijinal tutarları ve TL karşılıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2015	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Para birimi	Orjinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli krediler	0,00 (*)	TL	6.826.527	6.826.527
				6.826.527

31 Aralık 2014	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (%)	Para birimi	Orjinal tutar	TL karşılığı
Kısa vadeli krediler	0,00 (*)	TL	4.504.480	4.504.480
				4.504.480

(*) Tutar, aylık sosyal sigorta ve vergi ödemeleri için kullanılan faizsiz krediden oluşmaktadır.

b) Finansal Kiralama Borçları

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla finansal kiralama yükümlülüğüne ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
1 yıldan az	207.191.438	168.520.791
1 - 5 yıl arası	820.080.814	683.783.642
5 yıldan fazla	407.230.694	528.461.762
	1.434.502.946	1.380.766.195
Eksi: Gelecek dönemlere ait faiz gideri	(25.892.691)	(31.008.935)
	1.408.610.255	1.349.757.260

Finansal kiralama yükümlülüklerinin asgari kira ödemelerinin bugünkü değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
1 yıldan az	201.887.265	162.765.963
1 - 5 yıl arası	801.394.966	663.881.114
5 yıldan fazla	405.328.024	523.110.183
	1.408.610.255	1.349.757.260

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 32 - FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar (devamı)

b) Finansal Kiralama Borçları (devamı)

Grup bazı uçaklarını ve yer işletme ekipmanlarını finansal kiralama yoluyla satın almaktadır. Bilanço tarihi itibarıyla finansal kiralama sözleşmeleri uyarınca ortalama kiralama süresi 7 yıldır. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Avro cinsinden değişken faizli finansal kiralama yükümlülükleri için ağırlıklı ortalama faiz oranı %0,08 (31 Aralık 2014: %0,34) ve ABD Doları cinsinden değişken faizli finansal kiralama yükümlülükleri için ağırlıklı ortalama faiz oranı ise %2,32'dir (31 Aralık 2014: %1,25).

Bilanço tarihi itibarıyla finansal kiralama işlemine konu edilen varlıkların net defter değeri 1.869.927.536 TL'dir (31 Aralık 2014: 1.740.465.423 TL).

Grup'un, finansal kiralama yoluyla satın aldığı uçaklarda US Ex-Im Bank tarafından sağlanan garanti bulunmaktadır.

Bu finansman modeli için Grup'un, uçak üreticisinin, finansmanı sağlayan bankanın, Ex-Im Bank'ın, yalnızca söz konusu finansman amacıyla kurulmuş ve tek faaliyet konusu bu finansmanı gerçekleştirerek üzerine aldığı uçağı finansal kiralama yöntemi ile Grup'a kiralamak olan özel amaçlı şirketin ("ÖAŞ"), ÖAŞ'yi yöneten mutemet firmanın ve mutemet firmanın hisselerinin rehneldiğı yediemin firmanın taraf olduğı bir anlaşma imzalanmaktadır. Bu yapıda ÖAŞ, uçağın teslim tarihi itibarıyla finansmanı tedarik eden bankaya borçlanarak uçağı uçak üreticisinden satın alır. ÖAŞ'de ortaklık payı bulunan ve ÖAŞ'yi yöneten mutemet firma hisseleri ise Ex-Im Bank adına yediemin firmaya rehneldir.

Buna ek olarak uçağın mülkiyeti kiralayana ait olup bu yükümlülüklerle ilişkin Esas Holding'in Grup adına kefaleti bulunmaktadır.

Esas Holding'in sağladığı tam garanti ile Grup, finansal kiralama altındaki tüm yükümlülüklerinden dolayı ÖAŞ'yi tazmin etme sorumluluğı altındadır. Bu yapıdaki tüm Ex-Im Bank destekli kredilerde karşılıklı teminat ve temerrüt şartları bulunmaktadır. Sözleşme şartlarında, uçağın tam hasarı veya ortadan kaldırılmayan bir temerrüt oluşursa, Grup uçağına el konulması ve uçağın satılması sonucu borç verene olan borcun kapatılması ile Ex-Im Bank garantisinin ortadan kalkması gibi durumlarda Ex-Im Bank garantili borçların geri ödenmesini zorunlu kılar. Esas Holding A.Ş.'nin, Grup üzerindeki sahipliğinin sonlanması da finansal kiralamanın muacceliyetine kesbetmesine neden olabilir. İlave olarak Ex-Im Bank garantili borçlanmayı düzenleyen Ex-Im Bank dokümantasyonu, ÖAŞ üzerinde, ÖAŞ'nin yükümlülükleri ile ilgili, ticari faaliyetin mahiyeti ve uçaklar ile ÖAŞ'nin diğer varlıkları üzerine konabilecek diğer rehinler konusunda sınırlama hükümlerini getiren taahhütleri tanzim ederken, Grup'un varlıklarının satışı, birleşme, konsolidasyon konusunda da sınırlamalar ile beraber bu değişiklikleri Ex-Im Bank onayına tabii tutmaktadır.

Grup'un US Ex-Im garantisi kullanılmadan finansal kiralama yoluyla satın aldığı uçak için de, esas olarak, yukarıda US Ex-Im garantisi altında finansal kiralama yoluyla uçak satın alınmasında kullanılan aynı finansman metodu kullanılmakla beraber, burada uçağın mülkiyetine haiz ÖAŞ üzerindeki tüm haklar finansmanı tedarik eden banka tarafından rehneldir.

Söz konusu uçak için Grup adına Esas Holding kefaleti bulunmamaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Sermaye Risk Yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı 31. notta açıklanan finansal kiralama ve kredileri de içeren borçlar, ve sırasıyla nakit ve nakit benzerleri, çıkarılmış sermaye, paylara ilişkin primler ile geçmiş yıl kazançlarını içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır. Grup, işletme sermayesi ihtiyacını operasyonlarından elde ettiği nakit ile ve gerektiğinde yerli ve yabancı bankalardan sağladığı kredi limitleri vasıtası ile karşılamaktadır.

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler Grup'un üst yönetimi tarafından değerlendirilir. Bu incelemeler sırasında üst yönetim sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilebilen riskleri de değerlendirir ve Yönetim Kurulu'nun kararına bağlı olanları Yönetim Kurulu'nun değerlendirmesine sunar. Grup, üst yönetim ve Yönetim Kurulu'nun değerlendirmelerine dayanarak sermaye çeşitlendirmesini yeni borç edinilmesi, mevcut olan borcun geri ödenmesi ve/veya sermaye artışına gidilmesi yollarıyla dengede tutmayı amaçlamaktadır. Grup'un genel sermaye risk yönetim stratejisi önceki yıllara göre değişmemiştir.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla, nakit ve nakit benzeri değerlerin finansal borçlardan düşülmesiyle hesaplanan net borcun, toplam sermayeye bölünmesi ile bulunan borç sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Finansal Borçlar	1.415.436.782	1.354.261.740
Eksi: Nakit ve Nakit Benzerleri	(954.974.093)	(856.890.769)
Net Borç	460.462.689	497.370.971
Toplam Özkaynak	1.452.731.629	1.161.160.216
Toplam Sermaye	1.913.194.318	1.658.531.187
Net Borç/Toplam Sermaye Oranı	0,2	0,3

Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır. Grup, çeşitli finansal risklerden korunmak amacı ile türev ürünleri kullanmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Kredi riski yönetimi

31 Aralık 2015	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer	İlişkili Taraf	Diğer		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan						
azami kredi riski (A+B+C+D) (*)	-	294.629.623	278.844	218.511.143	954.831.942	2.341.144
Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	13.171.064	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	-	292.126.053	278.844	218.511.143	954.831.942	2.341.144
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	2.503.570	-	-	-	-
- Teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	442.013	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri						
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	3.175.648	-	5.984.300	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(3.175.648)	-	(5.984.300)	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat mektuplarından oluşmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Kredi riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2014	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer	İlişkili Taraf	Diğer		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan						
azami kredi riski (A+B+C+D) (*)	-	233.180.223	1.460.792	309.836.353	856.722.530	6.576.885
Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	12.102.341	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	-	232.199.501	1.460.792	309.836.353	856.722.530	6.576.885
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	980.722	-	-	-	-
- Teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	320.396	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri						
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.861.737	-	4.772.662	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(1.861.737)	-	(4.772.662)	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat mektuplarından oluşmaktadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**Finansal Risk Faktörleri (devamı)****Kredi riski yönetimi (devamı)**

Vadesi geçen alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2015	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar	Banka mevduatları	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	754.870	-	-	754.870
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	815.665	-	-	815.665
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	1.978.429	-	-	1.978.429
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	2.130.254	5.984.300	-	8.114.554
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-
Teminat altına alınmış alacaklar	(442.013)	-	-	(442.013)
	5.237.205	5.984.300	-	11.221.505

31 Aralık 2014	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar	Banka mevduatları	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	283.777	-	-	283.777
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	38.371	-	-	38.371
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	658.574	-	-	658.574
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	1.861.737	4.772.662	-	6.634.399
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-
Teminat altına alınmış alacaklar	(320.396)	-	-	(320.396)
	2.522.063	4.772.662	-	7.294.725

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Likidite risk yöntemi

Grup, tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip ederek ve finansal varlıkların ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlayarak, likidite riskini yönetir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir.

31 Aralık 2015		Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri					
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	6.826.527	6.826.527	6.826.527	-	-	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	1.408.610.255	1.434.502.946	52.148.901	155.042.537	820.080.814	407.230.694
Ticari borçlar	245.899.093	245.899.093	245.899.093	-	-	-
Yolcu havaalanı vergi yükümlülüğü	61.623.605	61.623.605	42.062.877	19.560.728	-	-
	1.722.959.480	1.748.852.171	346.937.398	174.603.265	820.080.814	407.230.694

		Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri					
Türev finansal yükümlülükler (net)						
Türev nakit giriş çıkışları, net	(175.824.390)	(177.570.271)	(35.655.653)	(141.914.618)	-	-

31 Aralık 2014		Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri					
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	4.504.480	4.504.480	4.504.480	-	-	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	1.349.757.260	1.380.766.195	42.226.998	126.293.793	683.783.642	528.461.762
Ticari borçlar	176.430.240	176.430.240	176.430.240	-	-	-
Yolcu havaalanı vergi yükümlülüğü	49.951.667	49.951.667	35.445.765	14.505.902	-	-
	1.580.643.647	1.611.652.582	258.607.483	140.799.695	683.783.642	528.461.762

		Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri					
Türev finansal yükümlülükler (net)						
Türev nakit giriş çıkışları, net	(238.346.792)	(243.890.703)	(67.080.348)	(112.350.296)	(64.686.305)	226.246

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Piyasa riski

Grup'un faaliyetleri öncelikle, aşağıda ayrıntılarına yer verildiği üzere, döviz kuru, akaryakıt fiyatı ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Döviz kuru, akaryakıt fiyatı ve faiz oranı ile ilişkilendirilen riskleri kontrol altında tutabilmek için Grup türev ürünleri kullanmaktadır.

Kur riski yönetimi

Grup, özellikle Türk Lirası gelir, ABD Doları bazlı borçlanma ve yakıt alımları gibi Avro dışındaki para birimlerinde işlemler gerçekleştirmektedir. Avro dışındaki para birimleri ile gerçekleştirilen bu işlemler Grup'u kur riskine maruz bırakmaktadır. Kur riski, onaylanmış politikalara dayalı olarak yapılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri ile yönetilmektedir.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve yükümlülüklerinin 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Kur riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2015	TL Toplam	ABD Doları	TL	İngiliz Sterlini	Diğer
1. Ticari Alacak	226.687.234	10.031.702	151.034.836	3.267.090	32.433.447
2a. Parasal Finansal Varlıklar	916.249.777	219.569.098	260.544.132	910.080	13.372.555
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
3. Diğer	375.633.399	128.322.141	272.995	16.456	2.180.175
4. DÖNEN VARLIKLAR	1.518.570.410	357.922.941	411.851.963	4.193.626	47.986.177
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7. Diğer	78.541.837	26.641.085	206.007	19.800	789.057
8. DURAN VARLIKLAR	78.541.837	26.641.085	206.007	19.800	789.057
9. TOPLAM VARLIKLAR	1.597.112.247	384.564.026	412.057.970	4.213.426	48.775.234
10. Ticari Borçlar	147.330.838	1.645.836	139.485.276	132.890	2.488.609
11. Finansal Yükümlülükler	49.774.224	14.770.841	6.826.527	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	36.906.314	177.205	32.655.077	-	3.735.996
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	234.011.376	16.593.882	178.966.880	132.890	6.224.605
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	224.872.496	77.339.557	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	224.872.496	77.339.557	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	458.883.872	93.933.439	178.966.880	132.890	6.224.605
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	408.227.040	140.400.000	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	408.227.040	140.400.000	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	1.138.228.375	290.630.587	233.091.090	4.080.536	42.550.629
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	684.053.139	135.667.361	232.612.088	4.044.280	39.581.397

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Kur riski yönetimi (devamı)

31 Aralık 2014	TL Toplam	ABD Doları	TL	İngiliz Sterlini	Diğer
1. Ticari Alacak	168.289.021	6.572.925	122.923.989	2.768.338	20.167.856
2a. Parasal Finansal Varlıklar	730.019.628	233.713.712	153.209.145	6.816.076	10.340.465
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
3. Diğer	251.916.303	108.217.721	39.848	34.866	805.000
4. DÖNEN VARLIKLAR	1.150.224.952	348.504.358	276.172.982	9.619.280	31.313.321
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7. Diğer	35.439.526	15.060.186	189.478	44.800	165.877
8. DURAN VARLIKLAR	35.439.526	15.060.186	189.478	44.800	165.877
9. TOPLAM VARLIKLAR	1.185.664.478	363.564.544	276.362.460	9.664.080	31.479.198
10. Ticari Borçlar	97.889.247	22.356.544	37.788.620	544.767	6.299.000
11. Finansal Yükümlülükler	38.566.656	14.688.937	4.504.480	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	25.338.331	2.606.125	18.473.657	192.401	129.436
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	161.794.234	39.651.607	60.766.757	737.168	6.428.436
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	213.300.183	91.983.347	-	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	213.300.183	91.983.347	-	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	375.094.417	131.634.954	60.766.757	737.168	6.428.436
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	79.889.762	38.453.742	-	(1.800.000)	(2.807.640)
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	89.170.382	38.453.742	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	9.280.620	-	-	1.800.000	2.807.640
20. Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	810.570.061	231.929.591	215.595.703	8.926.912	25.050.762
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	523.214.232	108.651.683	215.366.377	8.847.246	24.079.885

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Grup, başlıca ABD Doları ve TL cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve TL kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece dönem sonundaki açık yabancı para cinsinden kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla döviz kuru duyarlılık analizi tabloları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2015	Kar/(Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	39.446.642	(39.446.642)	-	-
ABD Doları riskinden korunan kısım	40.822.704	(40.822.704)	-	-
ABD Doları Net Etki	80.269.346	(80.269.346)	-	-
TL kurunun %10 değişmesi halinde				
TL net varlık/yükümlülüğü	23.261.209	(23.261.209)	147.487.038	(147.487.038)
TL riskinden korunan kısım	-	-	-	-
TL Net Etki	23.261.209	(23.261.209)	147.487.038	(147.487.038)
31 Aralık 2014	Kar/(Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde				
ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	25.195.239	(25.195.239)	-	-
ABD Doları riskinden korunan kısım	8.917.038	(8.917.038)	-	-
ABD Doları Net Etki	34.112.277	(34.112.277)	-	-
TL kurunun %10 değişmesi halinde				
TL net varlık/yükümlülüğü	21.536.638	(21.536.638)	121.925.547	(121.925.547)
TL riskinden korunan kısım	-	-	-	-
TL Net Etki	21.536.638	(21.536.638)	121.925.547	(121.925.547)

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un değişken faiz oranları üzerinden borçlanması, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Söz konusu risk, Grup tarafından, onaylanmış politikalara dayalı olarak yapılan faiz oranı takas sözleşmeleri yoluyla değişken oranlı borçlar arasında uygun bir dağılım yapılmak suretiyle, yönetilmektedir.

Faiz oranı duyarlılığı

Grup'un faiz oranına duyarlı finansal araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Değişken faiz oranlı	Sabit faiz oranlı	Değişken faiz oranlı	Sabit faiz oranlı
Finansal kiralamalar	1.408.610.255	-	1.349.757.260	-
Risken korunma muhasebesine konu olmayan faiz takası sözleşmeleri (net)	(35.113)	-	651.481	-

Değişken faizli yükümlülüklerin analizinde yıl sonundaki bakiyenin tüm yıl boyunca var olduğu varsayımı kullanılmıştır.

Raporlama döneminde faiz oranlarında %0,5'lik bir düşüş/yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda:

Grup'un net karı 8.278.936 TL (2014: 5.443.890 TL) değerinde artacak/azalacaktır. Bunun en büyük sebebi Grup'un değişken faizli finansal kiralama borçlarıdır.

**31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 33 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

Finansal Risk Faktörleri (devamı)

Fiyat risk yönetimi

Akaryakıt fiyat riski yönetimi

Grup işinin doğası gereği yüklü miktarda alım yaptığı akaryakıt fiyat riskine maruz kalmaktadır. Yakıt fiyatlarında; jeopolitik konular, kur değişimleri, arz talep dengesi ve piyasa spekülasyonları gibi birçok etkene bağlı olarak geniş dalgalanmalar meydana gelebilmektedir. Oluşabilecek bu büyük dalgalanmalar, Grup'un satılan malın maliyeti ve operasyon sonuçları üzerinde önemli etkiler yaratabilmektedir.

Grup, türev finansal araçlar kullanarak akaryakıt fiyat riskini yönetmektedir. Grup'un 2011 yılından itibaren riski yönetmek üzere türev enstrümanlar kullanılmasını içeren bir program hazırlamıştır. Bu programa göre ilerideki oniki aylık dönemde oluşması beklenen yakıt tüketiminin %30'unu zorunlu olarak, bir diğer %30'luk dilimi de yönetimin uygun göreceği ölçüde ihtiyari olarak korunması beklenmektedir. Bu program kapsamında hem jet yakıtı hem de ham petrol (brent oil) üzerinde swap ve opsiyon sözleşmeleri yapılmaktadır. Grup'un fiyat riskine maruz kalması durumu ve bu riski yönetme amaçlı genel stratejisi önceki dönemden bir farklılık göstermemektedir.

Akaryakıt fiyatı duyarlılığı

Grup, akaryakıt alımlarından kaynaklanan nakit akım riskinden korunma amaçlı olarak vadeli yakıt alım sözleşmeleri yapmaktadır. Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma muhasebesine konu edilen vadeli yakıt alım sözleşmelerinden dolayı, akaryakıt fiyatlarında %1'lik bir artış meydana gelmesi durumunda ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 5.272.628 TL artacaktır (2014: 5.204.003 TL). Akaryakıt fiyatlarında %1'lik bir düşüş meydana gelmesi durumunda ise ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 5.272.628 TL azalacaktır (2014: 5.204.003 TL).

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 34 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

31 Aralık 2015	Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen		Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev araçlar		İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler		Defter değeri (*)	Not
	Krediler ve alacaklar	türev araçlar						
Finansal varlıklar								
Nakit ve nakit benzerleri	954.974.093	-	-	-	-	954.974.093	36	
Ticari alacaklar	294.629.623	-	-	-	-	294.629.623	7	
- İlişkili taraf	-	-	-	-	-	-		
- Diğer	294.629.623	-	-	-	-	294.629.623	7	
Diğer alacaklar	218.789.987	-	-	-	-	218.789.987	8	
- İlişkili taraf	278.844	-	-	-	-	278.844	6	
- Diğer	218.511.143	-	-	-	-	218.511.143		
Uçak alımına ilişkin yapılan ön ödemeler	269.313.947	-	-	-	-	269.313.947	10	
Türev finansal varlıklar	-	2.341.144	-	-	-	2.341.144	31	
Finansal yükümlülükler								
Banka kredileri	-	-	-	-	6.826.527	6.826.527	32	
Finansal kiralama yükümlülükleri	-	-	-	-	1.408.610.255	1.408.610.255	32	
Ticari borçlar	-	-	-	-	245.899.093	245.899.093	7	
- İlişkili taraf	-	-	-	-	1.013.200	1.013.200	6	
- Diğer	-	-	-	-	244.885.893	244.885.893		
Yolcu havaalanı vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	61.623.605	61.623.605	10	
Türev finansal yükümlülükler	-	30.014.587	148.150.947	-	-	178.165.534	31	

(*) Grup yönetimi, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığını düşünmektedir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 34 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

31 Aralık 2014	Krediler ve alacaklar	Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen türev araçlar	Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan türev araçlar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri (*)	Not
Finansal varlıklar						
Nakit ve nakit benzerleri	856.890.769	-	-	-	856.890.769	36
Ticari alacaklar	233.180.223	-	-	-	233.180.223	7
- İlişkili taraf	-	-	-	-	-	
- Diğer	233.180.223	-	-	-	233.180.223	7
Diğer alacaklar	311.297.145	-	-	-	311.297.145	8
- İlişkili taraf	301.172	-	-	-	301.172	6
- Diğer	310.995.973	-	-	-	310.995.973	
Uçak alımına ilişkin yapılan ön ödemeler	87.683.757	-	-	-	87.683.757	10
Türev finansal varlıklar	-	-	6.576.885	-	6.576.885	31
Finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	-	-	-	4.504.480	4.504.480	32
Finansal kiralama yükümlülükleri	-	-	-	1.349.757.260	1.349.757.260	32
Ticari borçlar	-	-	-	176.430.240	176.430.240	7
- İlişkili taraf	-	-	-	85.569	85.569	6
- Diğer	-	-	-	176.344.671	176.344.671	
Yolcu havaalanı vergi yükümlülüğü	-	-	-	49.951.667	49.951.667	10
Türev finansal yükümlülükler	-	72.619.073	172.304.604	-	244.923.677	31

(*) Grup yönetimi, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığını düşünmektedir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 34 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

Finansal varlıklar / Finansal yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer		Gerçeğe uygun değer seviyesi	Değerleme teknikği	
	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014			
Vadeli akaryakıt sözleşmeleri	(30.014.587)	(72.619.073)	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi	
Vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri	2.341.144	5.925.404	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi	
Vadeli seçimli opsiyon sözleşmeleri	(148.115.834)	(172.304.604)	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi	
Faiz oranı takas sözleşmeleri	(35.113)	651.481	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi	
	Vadeli akaryakıt sözleşmeleri	Vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri	Vadeli seçimli opsiyon sözleşmeleri	Faiz oranı takas sözleşmeleri	Toplam
31 Aralık 2015					
Gerçeğe uygun değer:					
Açılış	(72.619.073)	5.925.404	(172.304.604)	651.481	(238.346.792)
Gerçeğe uygun değer artışı / (azalışı)					
Özkaynaklarda sınıflandırılan	42.604.486	2.341.144	-	-	44.945.630
Kar veya zararda sınıflandırılan	-	(5.925.404)	24.188.770	(686.594)	17.576.772
Kapanış	(30.014.587)	2.341.144	(148.115.834)	(35.113)	(175.824.390)
Varlıklar	-	2.341.144	-	-	2.341.144
Yükümlülükler	(30.014.587)	-	(148.115.834)	(35.113)	(178.165.534)
Net varlık ve yükümlülük toplamı	(30.014.587)	2.341.144	(148.115.834)	(35.113)	(175.824.390)

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 34 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

31 Aralık 2014	Vadeli akaryakıt sözleşmeleri	Vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri	Vadeli seçimli opsiyon sözleşmeleri	Faiz oranı takas sözleşmeleri	Vadeli döviz takas sözleşmeleri	Toplam
Gerçeğe uygun değer:						
Açılış	25.401.932	(4.252.000)	6.331.968	-	(13.019.071)	14.462.829
Gerçeğe uygun değer artışı / (azalışı)						
Özkaynaklarda sınıflandırılan	(98.021.005)	-	-	-	-	(98.021.005)
Kar veya zararda sınıflandırılan	-	10.177.404	(178.636.572)	651.481	13.019.071	(154.788.616)
Kapanış	(72.619.073)	5.925.404	(172.304.604)	651.481	-	(238.346.792)
Varlıklar	-	5.925.404	-	651.481	-	6.576.885
Yükümlülükler						-
Kısa vadeli	(72.619.073)	-	(109.988.512)	-	-	(182.607.585)
Uzun vadeli	-	-	(62.316.092)	-	-	(62.316.092)
Net varlık ve yükümlülük toplamı	(72.619.073)	5.925.404	(172.304.604)	651.481	-	(238.346.792)

Grup, 31 Aralık 2015 itibarıyla gelecek bir yıl içerisinde oluşması tahmin edilen toplam yakıt sarfiyatının %41,2 sini karşılama amacı ile riskten korunma muhasebesine konu ettiği vadeli akaryakıt alım sözleşmelerine sahiptir. Bu sözleşmelerin ağırlıklı ortalama fiyatı 435,8 ABD Doları tutarındadır.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 34 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri

31 Aralık 2015	Pozitif gerçeğe uygun değer	Negatif gerçeğe uygun değer	Toplam
Vadeli döviz alım satım sözleşmeleri	2.341.144	-	2.341.144
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt alım sözleşmeleri	-	(30.014.587)	(30.014.587)
Riskten korunma muhasebesine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değeri	2.341.144	(30.014.587)	(27.673.443)
Vadeli seçimli opsiyon sözleşmeleri	-	(148.115.834)	(148.115.834)
Faiz oranı takas sözleşmeleri	-	(35.113)	(35.113)
Riskten korunma muhasebesine konu edilmeyen türev araçların gerçeğe uygun değeri	-	(148.150.947)	(148.150.947)
Toplam	2.341.144	(178.165.534)	(175.824.390)

31 Aralık 2014	Pozitif gerçeğe uygun değer	Negatif gerçeğe uygun değer	Toplam
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt alım sözleşmeleri	-	(72.619.073)	(72.619.073)
Riskten korunma muhasebesine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değeri	-	(72.619.073)	(72.619.073)
Vadeli döviz alım satım sözleşmeleri	5.925.404	-	5.925.404
Vadeli seçimli opsiyon sözleşmeleri	-	(172.304.604)	(172.304.604)
Faiz oranı takas sözleşmeleri	651.481	-	651.481
Riskten korunma muhasebesine konu edilmeyen türev araçların gerçeğe uygun değeri	6.576.885	(172.304.604)	(165.727.719)
Toplam	6.576.885	(244.923.677)	(238.346.792)

NOT 35 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Şirket Yönetim Kurulu Boeing firmasından beş adet yeni B737-800 NG tipi uçak alımına yönelik olarak Boeing ile satın alma sözleşme görüşmelerine başlanmasına karar vermiştir. Sipariş konusu uçakların 2017 yılında teslimi öngörülmekte olup, bu sipariş kapsamındaki yatırım harcamalarının teslimat tarihlerindeki tahmini liste fiyatları (fiyat ve ödeme koşulları hariç tutulmakla birlikte tahmini fiyat artışı ve uçak konfigürasyonundan kaynaklanan uyarlamalar göz önüne alınarak) baz alındığında yaklaşık 505 milyon ABD Dolarına karşılık gelmektedir.

PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2015 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA AİT DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 36 - NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerlerinin detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kasa	142.151	168.239
Banka	954.831.942	856.722.530
- Vadesiz mevduatlar	48.690.232	33.765.213
- Vadeli mevduatlar	906.141.710	822.957.317
	954.974.093	856.890.769

Vadeli mevduatlara ilişkin ortalama etkin faiz oranları aşağıdaki gibidir:

	Etkin faiz oranı	Toplam bakiye
31 Aralık 2015		
ABD Doları mevduatlar	%2,61	618.556.817
TL mevduatlar	%13,46	259.118.343
Avro mevduatlar	%1,19	24.754.305
İngiliz Sterlini mevduatlar	%1,00	2.365.450
İsviçre Frangı mevduatlar	%0,30	1.346.795
		906.141.710
31 Aralık 2014		
ABD Doları mevduatlar	%2,53	536.192.839
TL mevduatlar	%10,92	145.735.671
Avro mevduatlar	%1,60	117.107.634
İngiliz Sterlini mevduatlar	%0,88	21.581.428
İsviçre Frangı mevduatlar	%0,70	2.339.745
		822.957.317

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri 90 günden kısadır.

NOT 37 - ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

- Grup'un 2014 yılına ait 143.341.828 TL tutarındaki toplam kapsamlı gelirinin cari yılda 9.806.631 TL'lik kısmı kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere, 133.535.197 TL'lik kısmı geçmiş yıl karlarına transfer edilmiştir.